

**Izba Administracji Skarbowej
w Gdańsku**

2201-IWW.0921.3.2021.49
(poprzedni numer 2201-IWW-2.0921.5.2021)

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Administracji Skarbowej w Gdańsku

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Temat kontroli	Prawidłowość prowadzenia postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, w tym terminowość występowania do organów nadzoru o przedłużenie dochodzeń i prawidłowość uzasadnienia wniosków o przedłużanie dochodzeń
Jednostka kontrolowana	Pomorski Urząd Celno-Skarbowy w Gdyni (zwany dalej PUCS w Gdyni) ul. Północna 9A, 81-029 Gdynia
Kierownik jednostki kontrolowanej	Izabela Pilachowska Naczelnik Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni (zwana dalej Naczelnikiem PUCS) - powołana w dniu 01.03.2018 r. Maciej Siniarski Naczelnik Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni (zwany dalej Naczelnikiem PUCS) - powołany w dniu 06.04.2021 r.
Kontrolerzy:	Hanna Preiss – ekspert skarbowy - koordynator kontroli Jarosław Jarmużek – starszy ekspert skarbowy Joanna Papunewska – starszy ekspert skarbowy Marzena Andruszkiewicz - starszy ekspert skarbowy działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku Nr 2201-IWW-2.0921.5.2021 z dnia 05.07.2021 r. oraz nr 2201-IWW.0921.3.2021/Przedłużenie z dnia 17.09.2021r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Kontrola w dniach: od 07.07.2021 r. do 30.09.2021 r.
Podstawa prawna prowadzenia kontroli	Art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej
Wpisano do ewidencji kontroli	4/2020
Okres objęty kontrolą	od 01.01.2019r. do 31.12.2020r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Zakres badania obejmuje następujące zagadnienia kontroli: 1. Organizacja pracy w komórkach dochodzeniowo - śledczych pod względem skuteczności i efektywności działania tych komórek z uwzględnieniem sposobu przydzielenia spraw, obciążenia pracą.

	2. Prawidłowość prowadzenia dokumentacji procesowej. 3. Skuteczność i efektywność działań celem zapobieżenia przypadkom przedawnienia karalności czynu. 4. Terminowość sporządzania wniosków o przedłużenie postępowania przygotowawczego. 5. Prawidłowość i terminowość czynności w sprawach zawiadomień o popełnieniu czynu zabronionego wpływających do komórki dochodzeniowo - śledczej z uwzględnieniem zawiadomień, które zakończono przez odstąpienie. 6. Rzetelność i terminowość wprowadzania danych do SI ESKS2. 7. Skuteczność nadzoru funkcjonalnego nad realizacją zadań w komórkach dochodzeniowo-śledczych.
--	--

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Działania kierowane przez Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni w badanym zakresie oceniono negatywnie .
Uzasadnienie oceny ogólnej	Pozytywnie należy ocenić działania Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni zrealizowane od 01.01.2019r. do 31.12.2020r. w zakresie: 1) realizowania zadań wynikających z regulaminu, 2) prowadzenia kontroli funkcjonalnej, 3) trafności podejmowania decyzji procesowych w trakcie prowadzonych postępowań, 4) zlecania niektórych zadań należących do komórek dochodzeniowo-śledczych innym komórkom PUCS w Gdyni, 5) prawidłowego uzasadniania wniosków o przedłużenie dochodzeń, 6) prawidłowości dokonywania oceny przesłanek procesowych wykluczających dopuszczalność postępowań karnych skarbowych, Jednakże w badanym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia: 1) beczynność kierownika komórki CZS-4, który zadekretował sprawy na 2 tygodnie przed upływem terminu przedawnienia, doprowadzając tym samym do przedawnienia karalności czynów 2) doprowadzenie, poprzez nieuzasadnione zaniechanie wszczęcia postępowania przygotowawczego, do przedawnienia karalności czynu zabronionego, 3) brak wpisów lub dokonywanie wpisów w systemie informatycznym ESKS z opóźnieniem, który stanowi główne źródło pozyskiwania informacji statystycznych, analitycznych w zakresie spraw karnych skarbowych, 4) niewydanie rozstrzygnięcia (postanowienia o umorzeniu dochodzenia w części) w zakresie czynów, o które wszczęto dochodzenie w sprawie, a które to czyny przed wpływem do komórki uległy przedawnieniu, 5) niewskazanie w postanowieniu o wszczęciu dochodzenia, w postanowieniu o przedstawieniu zarzutu oraz akcie oskarżenia znamienia czynu w postaci kwoty podatku vat narażonego na uszczuplenie, 6) naruszenie 14-dniowego terminu na sporządzenie aktu oskarżenia, od zakończenia dochodzenia, 7) niezawiadomienie prokuratora o wniesieniu aktu oskarżenia w sprawie o przestępstwo skarbowe przez przesłanie mu odpisu tego aktu,

	8) przesyłanie wniosków o przedłużenie terminu dochodzenia po terminie, naruszenie terminu określonego w § 284 Metodyki przy składaniu wniosków o przedłużenie postępowania przygotowawczego do organu nadzoru, 9) przyjęcie zleconych oględzin bez zachowania obligatoryjnej formy protokołu określonej w art. 143 § 1pkt 3 kpk w związku z art.113§ 1 kks, 10) niewystąpienie do sądu z zapytaniem o prawomocność wyroku, 11) omyłki pisarskie polegające na niewłaściwej kwalifikacji prawnej czynu we wnioskach o przedłużenie okresu trwania dochodzenia oraz wpisaniu błędnej daty popełnienia wykroczenia w postanowieniu o umorzeniu dochodzenia, wpisaniu błędnej daty we wniosku o przedłużenie dochodzenia, 12) niezłączenie przeglądu (spisu) akt głównych sprawy do teczki akt podręcznych tej sprawy oraz brak numeracji stron, 13) brak w aktach sprawy opatrzenia zawiadomienia datą jego wpływu do PUCS w Gdyni oraz dekretacji na piśmie, 14) brak podpisu funkcjonariusza dokonującego czynności przesłuchania w protokole przesłuchania świadka,
--	--

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja pracy w komórkach dochodzeniowo - śledczych pod względem skuteczności i efektywności działania tych komórek	
Stan prawny	- Kodeks Karny Skarbowy – ustawa z dnia 10 września 1999 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks Wykroczeń – ustawa z dnia 20 maja 1971 r. (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 821), - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks postępowania karnego ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny - ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny wykonawczy - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Metodyka wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych przez Krajową Administrację Skarbową - SI ESKS - podręcznik użytkownika
Opis stanu faktycznego	W kontrolowanym okresie w PUCS w Gdyni obowiązywały kolejno 3 regulaminy organizacyjne: 1. Od 01.01.2019 do 31.12.2019 Regulamin organizacyjny stanowiący załącznik do zarządzenia nr 70/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z 29.11.2018r. Zgodnie z § 20 regulaminu zadania w kontrolowanym obszarze realizowane były przez 4 komórki dochodzeniowo-śledcze: Pierwszy Dział Dochodzeniowo- Śledczy w Gdańsku (CZS-1), Drugi Dział Dochodzeniowo- Śledczy w Gdańsku (CZS-2), Trzeci Dział Dochodzeniowo- Śledczy w Gdyni (CZS-3) oraz Czwarty Dział Dochodzeniowo- Śledczy w Słupsku (CZS-4). Do zadań CZS-2, CZS-3 i CZS-4 należało: • prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe

	i wykroczenia skarbowe; - rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń - wnoszenie do sądów aktów oskarżenia w sprawach o przestępstwa skarbowe, wykroczenia skarbowe oraz wniosków o ukaranie w sprawach o wykroczenia - występowanie przed sądami w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o przestępstwa skarbowe, wykroczenia skarbowe i wykroczenia; - występowanie przed sądem w postępowaniu wykonawczym w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe; - wnoszenie do sądów środków zaskarżenia od orzeczeń wydanych przez sądy w sprawach o przestępstwa skarbowe, wykroczenia skarbowe i wykroczenia; - wnoszenie do sądów wniosków o udzielenie zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej sprawcy przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego; - współpraca z organami ścigania, prokuraturą i sądami; - nakładanie grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia i wykroczenia skarbowe Natomiast do zadań komórki CZS-1 oprócz ww. zadań należało również koordynowanie zadań realizowanych przez CZS-2, CZS-3 i CZS-4 a w szczególności poprzez: organizowanie współpracy poszczególnych komórek przy realizacji czynności procesowych, przekazywanie spraw do podległych organizacyjnie komórek dochodzeniowo-śledczych, przejmowanie do prowadzenia spraw z CZS-2, CZS-3 i CZS-4, monitorowanie obciążenia pracą komórek dochodzeniowo-śledczych, ujednolicanie standardów wyposażenia i warunków pracy komórek dochodzeniowo-śledczych 2. Od 01.01.2020 do 15.11.2020 Regulamin organizacyjny stanowiący załącznik do zarządzenia nr 36/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z 28.10.2019r. Zgodnie z § 17 regulaminu zadania w kontrolowanym obszarze realizowane były przez 4 komórki dochodzeniowo-śledcze: Wydział Dochodzeniowo-Śledczy (CZS) oraz 3 Działy: Dział Dochodzeniowo- Śledczy w Gdańsku (CZS-GD), Dział Dochodzeniowo- Śledczy w Gdyni (CZS-GA) i Dział Dochodzeniowo- Śledczy w Słupsku. (CZS-S). Do zadań działów CZS-GD, CZS-GA i CZS-S należało: - prorowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe; - rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń - wnoszenie do sądów aktów oskarżenia w sprawach o przestępstwa skarbowe, wykroczenia skarbowe oraz wniosków o ukaranie w sprawach o wykroczenia - występowanie przed sądami w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o przestępstwa skarbowe, wykroczenia skarbowe i wykroczenia; - występowanie przed sądem w postępowaniu wykonawczym w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe; - wnoszenie do sądów środków zaskarżenia od orzeczeń wydanych przez sądy w sprawach o przestępstwa skarbowe, wykroczenia skarbowe i wykroczenia; - wnoszenie do sądów wniosków o udzielenie zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności karnej sprawcy przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego; - współpraca z organami ścigania, prokuraturą i sądami; - nakładanie grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia i wykroczenia skarbowe
--	--

- wnoszenie do sądów aktów oskarżenia w sprawach o przestępstwa określone w ustawie o rachunkowości
- występowanie przed sądami w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o przestępstwa określone w ustawie o rachunkowości
- realizowanie niezbędnych czynności procesowych w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa skarbowego, wykroczenia skarbowego, przestępstwa lub wykroczenia
- zatrzymywanie i przeszukiwanie osób, zatrzymanie rzeczy oraz przeszukiwanie lokali mieszkalnych, pomieszczeń i innych miejsc, bagażu, ładunku, środków transportu i statków w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego
- rejestracja i ewidencja prowadzonych spraw oraz wprowadzanie innych danych w aplikacji Ewidencja Spraw Karnych Skarbowych (SI ESKS)

Natomiast do zadań Wydziału CZS oprócz ww. zadań związanych z działaniem komórek kontroli celno-skarbowej oraz spraw przekazywanych zgodnie z właściwością rzeczową z urzędów skarbowych oraz jednostek prokuratury, należało również koordynowanie zadań realizowanych przez CZS-GD, CZS-GA i CZS-S a w szczególności poprzez: organizowanie współpracy poszczególnych komórek przy realizacji czynności procesowych, przekazywanie spraw do podległych organizacyjnie komórek dochodzeniowo-śledczych, przejmowanie do prowadzenia spraw z CZS-2, CZS-3 i CZS-4, monitorowanie obciążenia pracą komórek dochodzeniowo-śledczych, ujednolicanie standardów wyposażenia i warunków pracy komórek dochodzeniowo-śledczych.

3. Od 16.11.2020 do 31.12.2020 Regulamin organizacyjny stanowiący załącznik do zarządzenia nr 93/2020 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z 28.10.2020r. Zgodnie z § 16 regulaminu zadania w kontrolowanym obszarze realizowane były przez 4 komórki dochodzeniowo-śledcze: Wydział Dochodzeniowo-Śledczy (CZS) oraz 3 Działy: Dział Dochodzeniowo-Śledczy w Gdańsku (CZS-GD), Dział Dochodzeniowo- Śledczy w Gdyni (CZS-GA) i Dział Dochodzeniowo- Śledczy w Słupsku. (CZS-S). Zarówno zadania Wydziału CZS, jak i działów CZS-GD, CZS-GA i CZS-S pozostały bez zmian.

Ustalono, że w kontrolowanym okresie stosowano sposób prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, jak również organizację, zadania, formy i metody sprawowania przez przełożonych nadzoru służbowego w postępowaniu oraz podział kompetencji opisany w opracowanej przez Departament Zwalczenia Przestępczości Ekonomicznej Ministerstwa Finansów „Metodyce wykonywania przez funkcjonariuszy i pracowników Krajowej Administracji Skarbowej czynności dochodzeniowo-śledczych” (dalej zwanej „Metodyką”).

Zgodnie z uzyskaną informacją, we wszystkich kontrolowanych komórkach przydziału spraw do prowadzenia poszczególnym funkcjonariuszom i pracownikom dokonywał kierujący lub w przypadku jego nieobecności osoba zastępująca, w oparciu o aktualne obciążenie pracowników pracą. Priorytetowo realizowane były zawiadomienia w sprawach o przestępstwa skarbowe zagrożone przedawnieniem karalności czynu.

Sprawy we wszystkich komórkach przydzielane były poszczególnym osobom ze szczególnym uwzględnieniem obciążenia ilością i rodzajem prowadzonych spraw oraz dodatkowo w CZS-GD i CZS-S posiadaną specjalizacją (przestępczość podatkowa,

hazardowa, pozostała)

Jak wynika z wyjaśnień Naczelnika PUCS w Gdyni Macieja Siniarskiego zawartych w piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.12 z 10.08.2021 oraz 328000-CWW.0921. 5.2021.13 z 19.08.2021r. zarówno Naczelnik Wydziału, jaki kierownicy działów prowadzili podręczne rejestry spraw przydzielanych poszczególnym osobom w formie tabel EXCEL. Na ich podstawie, na bieżąco weryfikowane było obciążenie ilością i rodzajem prowadzonych spraw. Taka weryfikacja umożliwiała stosunkowo równomierne obciążenie poszczególnych osób w komórkach

Zawiadomienia wewnętrzne i zewnętrzne po ich otrzymaniu przez pracowników były ewidencjonowane w systemie Ewidencja Spraw Karnych Skarbowych (ESKS) zgodnie z podręcznikiem użytkownika, wykorzystując do tego właściwe rejestry.

Analiza obciążenia pracą na dzień 18.07.2019

Komórka	Liczba funkcjonariuszy/ pracowników	Liczba spraw łącznie	Liczba spraw na osobę
CZS-1	21	369	18
CZS-2	17	328	19
CZS-3	15	380	25
CZS-4	15	243	16
Łącznie	68	1.320	19

Analiza obciążenia pracą na dzień 04.11.2020

Komórka	Liczba funkcjonariuszy/ pracowników	Liczba spraw łącznie	Liczba spraw na osobę
CZS	17	305	18
CZS-GD	17	624	37
CZS-GA	19	431	23
GD-S	16	336	21
Łącznie	69	1.696	25

Z uwagi na fakt, iż nie ma możliwości pozyskania z systemu ESKS danych dot. obciążenia pracą poszczególnych pracowników/funkcjonariuszy za okres inny, niż bieżący, ww. analiza dotyczy średniego obciążenia pracą w poszczególnych komórkach dochodzeniowo-śledczych, według danych z dnia 18.07.2019 i 04.11.2020 zawartych w analizach sporządzonych przez Naczelnika Wydziału CZS.

Jak wynika z powyższego zestawienia średnia liczba spraw na osobę w roku 2019 wynosiła 19, natomiast w roku 2020 wynosiła 25. Wielkość zatrudnienia kształtowała się na podobnym poziomie (68 osób w 2019r., 69 osób w 2020r.) W roku 2019 średnie obciążenie pracą w poszczególnych komórkach kształtowało się na podobnym poziomie (od 16-19 spraw na osobę), jedynie w Trzecim Dziale Dochodzeniowo-Śledczym w Gdyni (CZS-3)

obciążenie pracą kształtowało się na wyższym poziomie (25 spraw na osobę). Natomiast w roku 2020 średnie obciążenie pracą w poszczególnych komórkach kształtowało się na podobnym poziomie (od 18-23 spraw na osobę), jedynie w Dziale Dochodzeniowo-Sledczym w Gdańsku (CZS-GD) obciążenie pracą kształtowało się na wyższym poziomie (37 spraw na osobę). Na zauważalny wzrost obciążenia pracą wpływ miała większa liczba spraw, które wpłynęły w 2020 r., przy zatrudnieniu utrzymującym na tym samym poziomie.

Analizy dot. obciążenia pracą sporządzane były przez podinsp. [...] M.G. Naczelnika Wydziału Dochodzeniowo-Sledczego w PUCS, do którego zgodnie z regulaminem należało koordynowanie zadań realizowanych przez pozostałe komórki dochodzeniowo-sledcze, w szczególności poprzez monitorowanie obciążenia pracą komórek dochodzeniowo-sledczych. Analizy wykonywane były w kontrolowanym okresie nieregularnie w dniach 18.07.2019r., 01.10.2019r. oraz 04.11.2020r., były kierowane do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku za pośrednictwem Naczelnika PUCS w Gdyni w celu zwrócenia uwagi na braki kadrowe i nadmierne obciążenie pracą.

W analizach tych Naczelnik Wydziału podnosił kwestię zadań realizowanych przez poszczególne komórki, przy czym podległe Wydziałowi komórki prowadziły postępowania głównie z zakresu hazardu i spraw związanych z obrotem towarowym z zagranicą, w większości pod nadzorem Dyrektora IAS w Gdańsku, natomiast Wydział prowadził postępowania głównie nadzorowane przez prokuratorów, najczęściej w zakresie uszczupień należności podatkowych otrzymywane z komórek kontroli oraz urzędów skarbowych. Były to w opinii Naczelnika najcięższe sprawy, liczące od kilku do kilkudziesięciu tomów akt, gdzie niejednokrotnie istniała konieczność analizy wielu dokumentów księgowych oraz przesłuchiwanie wielu świadków.

Zdaniem Naczelnika zwiększenie obciążenia zadaniami komórek dochodzeniowo - sledczych nastąpiło wskutek dwukrotnej nowelizacji ustawy kodeks karny skarbowy. W 2017r., do właściwości urzędów celno-skarbowych przeszły najpoważniejsze sprawy z zakresu uszczupień podatkowych, a w 2019r. przeszły sprawy związane z nierzetelnymi fakturami z art. 62 kks i czyny z art. 76 § 2 kks.

Naczelnik Wydziału podkreślił, że zmiany te spowodowały duży napływ zawiadomień o popełnieniu przestępstw skarbowych z urzędów skarbowych, głównie w sprawach, gdzie terminy przedawnienia należności kończyły się pod koniec roku, w którym sprawy te zostały przekazane. Sytuacja ta powodowała, że w celu „ratowania” postępowań podatkowych i kontroli przed przedawnieniem pod koniec każdego roku przekazywane były duże ilości spraw i w konsekwencji wszczynano nowe postępowania przygotowawcze, w których nadzorujący je prokuratorzy zlecali wiele wytycznych wyznaczając krótkie terminy ich realizacji.

Ponadto Naczelnik wskazał na istniejący problem przebywania dużej ilości funkcjonariuszy/pracowników komórek dochodzeniowo-sledczych na zwolnieniach lekarskich, co powodowało zwiększoną absencję w komórkach.

Dodatkowo w analizach Naczelnik wielokrotnie podnosił problem erozji kadr, która polegała na odchodzeniu dużej ilości doświadczonych funkcjonariuszy/pracowników byłego UKS w Gdańsku, a także części przeniesionych do tej komórki byłych funkcjonariuszy celnych. Jak podkreślał, proces ten trwał począwszy od 2017r.

Naczelnik wskazał również, iż nowelizacja ustawy o KAS z 2019r. i wprowadzenie art. 33a spowodowały przekazanie kompetencji do prowadzenia przez naczelnika urzędu celno-skarbowego spraw o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe oraz przestępstwa pospolite ujawnione w związku z prowadzoną przez niego kontrolą celno-skarbową. W wyniku tej nowelizacji nastąpił wzrost prowadzonych postępowań.

[Dowód: akta kontroli, str. 608-625]

Do komórek tych przydzielono wprawdzie 8 osób, ale bez doświadczenia w tym zakresie, co jednak nie wpłynęło wystarczająco na poprawę sytuacji kadrowej. Wskutek powyższych zmian w komórce było coraz mniej osób znających tematykę zarówno z zakresu podatków, jak i procedury karnej.

W kontrolowanym okresie odnotowano liczne zmiany kadrowe oraz długotrwałe nieobecności podległych funkcjonariuszy/pracowników, co powodowało spiętrzenie spraw i spowolnienie wykonywania przydzielonych zadań służbowych.

Jak wynika z wyjaśnień Naczelnika PUCS Macieja Siniarskiego zawartych w piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.12 z dnia 10.08.2021r. w poszczególnych komórkach dochodzeniowo-śledczych wykonywanie niektórych zadań w ramach delegacji kształtowało się w następujący sposób:

- w CZS w latach 2019-2020 część otrzymywanych pomocy prawnych w zakresie czynności przesłuchania świadków dekretowane było przez Naczelnika PUCS w Gdyni na inne komórki organizacyjne PUCS w Gdyni, np. CKR, CZR oraz CKK.
- w CZS-GD w latach 2019-2020 do niektórych zadań w toku śledztwa (...) delegowano funkcjonariuszy CKR-1, CZR-GD, celem zestawienia zatrzymanych automatów i innych dowodów w sprawie, porządkowania materiału dowodowego w sprawie.
- w CZS-GA w latach 2019-2020 niektóre zadania w ramach prowadzonych postępowań realizowała komórka CKR-3 oraz CZR (np. doręczanie wezwań, przymusowe doprowadzenie podejrzanego, przymusowe sprowadzenia świadka, pomoc w czynnościach procesowych, przeszukania).

[Dowód: akta kontroli, str. 406-410]

Natomiast w komórce CZS-S, jak wynika z wyjaśnień Naczelnika PUCS Macieja Siniarskiego zawartych w piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.13 z dnia 19.08.2021r.: w latach 2019-2020 część zadań komórek dochodzeniowo-śledczych, takich jak wykonywanie pomocy prawnych w zakresie przesłuchania świadków oraz podejrzanych, dokonywania oględzin wnętrza automatów do gier i przeliczenia gotówki w nich znajdującej się, w tym sporządzenie stosownej dokumentacji, dekretowanych była na inne komórki organizacyjne PUCS w Gdyni np. CKR-4, OC w Słupsku.

[Dowód: akta kontroli, str. 504-508]

Dodatkowo Naczelnik PUCS Maciej Siniarski wyjaśnił w piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.17 z dnia 07.09.2021, iż: w latach 2019-2020 zadania komórek dochodzeniowo-śledczych były realizowane również przez komórki realizacji, kontroli rynku i kontroli przedsiębiorców - przesłuchania świadków i podejrzanych drogą pomocy prawnych. Danych w tym zakresie brak, gdyż dystrybucja tych spraw odbywała się poza komórkami dochodzeniowo-śledczymi. Dodatkowo Dyrektor IAS w Gdańsku oddelegował na okres kilku miesięcy 13 oskarżycieli do wszczęcia i prowadzenia postępowań przygotowawczych, pomoc ta niestety nie odniosła oczekiwanych efektów.

[Dowód: akta kontroli, str. 520-524]

Wprawdzie wykonywanie niektórych zadań było delegowane do innych komórek PUCS w Gdyni, jednakże, zarówno fluktuacja, jak i obciążenie pracą w badanym okresie było znaczne i miało niewątpliwie negatywny wpływ na prowadzenie postępowań przygotowawczych.

Jak ustalono, w latach 2019-2020 funkcjonariusze i pracownicy komórek dochodzeniowo-śledczych PUCS w Gdyni uczestniczyli w 38 szkoleniach z zakresu tematyki dochodzeniowo-śledczej w łącznej liczbie 167 osób.

W zakresie wywiązywania się funkcjonariuszy z obowiązków dotyczących przydzielonych im do prowadzenia spraw stwierdzono:

[...]

Czyn popełniono dnia [...]r. Sprawa wpłynęła do PUCS [...] z Pomorskiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku. Sprawę zadekretowano w dniu [...]r. Wszczęcie postępowania nastąpiło w dniu [...]r. Dopiero w [...]podjęto próbę doręczenia wezwania i sprawdzenia podejrzanego w bazach danych. Następną próbę doręczenia wezwania podjęto dopiero w [...]. Dwukrotnie przedłużano termin postępowania przygotowawczego. Zarzuty przedstawiono podejrzanemu [...]r. W dniu [...] r. wydano postanowienie o umorzeniu dochodzenia z uwagi na przedawnienie karalności czynu, zatwierdzone przez IAS w Gdańsku w dniu [...] r. W przedmiotowej sprawie doszło do przedawnienia karalności czynu z uwagi na niesporządzenie i nieogłoszenie podejrzanemu zarzutów w wymaganym terminie.

Naczelnik PUCS Maciej Siniarski w piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.21 z dnia 17.09.2021r. wyjaśnił: *Sprawa przekazana do prowadzenia w zastępstwie za innego funkcjonariusza, który przebywał na długotrwałym zwolnieniu lekarskim, stąd opóźnienie w realizacji czynności dochodzenia.*

[Dowód: akta kontroli, str. 599-607]

[...]- brak wydania rozstrzygnięcia (tj. postanowienia o częściowym umorzeniu dochodzenia) w zakresie czynów z art. 62 § 1 kks, określonych w pkt II i III postanowienia o wszczęciu dochodzenia, a które to czyny przedawniły się już przed wpływem do komórki dochodzeniowo-śledczej

- w opisie czynu zabronionego z art. 56 § 2 kks w zbiegu z art. 62 § 2kks w zbiegu z art.61 § 1kks w związku z art. 7§ 1 kks w związku z art.6 § 2 kks, określonego w pkt I postanowienia o wszczęciu postępowania, w postanowieniu o przedstawieniu zarzutu i w akcie oskarżenia, nie wskazano znamienia tego czynu w postaci kwoty podatku vat narażonego na uszczuplenie

- akt oskarżenia sporządzony został w sprawie w dniu 31.05.2020r., z naruszeniem 14-dniowego terminu instrukcyjnego (art.155 § 4 kks),

- brak informacji o zawiadomieniu, prokuratora o wniesieniu aktu oskarżenia (art. 155 § 5 kks),

- niewystąpienie do sądu z zapytaniem o prawomocność wyroku nakazowego

Naczelnik PUCS w Gdyni pismem 328000-CWW.0920.5.2021.32 z 11.10.2021r. wyjaśnił, że: *w zakresie pkt II i III postanowienia o wszczęciu dochodzenia po zbadaniu stanu faktycznego sprawy ustalono, że w czynach tych doszło do przedawnienia karalności czynu zabronionego.(...) Postanowienie o wszczęciu postępowania przygotowawczego w sprawie (in rem) ma za zadanie ustalić pełen stan faktyczny sprawy, zebrać pełny materiał dowodowy (w przypadku finansowego organu często są to prawomocne rozstrzygnięcia organu podatkowego) dlatego też nieokreślenie kwoty narażonej na uszczuplenie należności publicznoprawnej nie stanowi istotnego braku przy wydanym postanowieniu o wszczęciu dochodzenia. Istotne bowiem jest określenie kwalifikacji prawnej czynu. Ponadto, należy mieć na uwadze, że w sprawie wystąpił kumulatywny zbieg przepisów (art. 7 kks), a zatem*

	<i>kwalifikację prawną czynu określoną w pkt 1 postanowienia o wszczęciu należy kwalifikować jako jeden czyn na podstawie zbiegających się przepisów, gdzie karę należy wymierzyć na podstawie przepisu, którego znamiona najpełniej charakteryzują czyn przypisany sprawcy (w tym przypadku - art. 62 kks tj. czyn formalny). (...) Niewystąpienie do SR w W. o prawomocność wyroku wynikała z dużego obciążenia pracą przez funkcjonariusza prowadzącego (prowadzenie kilkunastu postępowań i zastępstwo w sposób ciągły Naczelnika Wydziału). Należy mieć na uwadze, że postępowania sądowe zakończyło się wyrokiem nakazowym, od którego strony nie wniosły sprzeciwu, co wskazuje na możliwą prawomocność</i> [Dowód: akta kontroli, str. 914-916] [...]- niewłaściwa kwalifikacja prawna czynu we wniosku o przedłużenie okresu trwania dochodzenia z dnia [...]r. - Naczelnik PUCS w Gdyni pismem 328000-CWW.0920.5.2021.21 z 17.09.2021r. wyjaśnił, iż była to: <i>omyłka pisarska spowodowana natłokiem spraw, obciążeniem pracą i brakami kadrowymi.</i> [Dowód: akta kontroli, str. 599-607] [...]- niewłaściwa kwalifikacja prawna czynu we wniosku o przedłużenie okresu trwania dochodzenia z dnia [...]r. - wskazanie w postanowieniu o umorzeniu dochodzenia z dnia [...] r. jako daty popełnienia wykroczenia [...] tj. daty ujawnienia czynu, a nie dnia [...] r. czyli daty nadania przesyłki. Naczelnik PUCS w Gdyni pismami 328000-CWW.0920.5.2021.21 z 17.09.2021r. oraz piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.31 z 7.09.2021r. wyjaśnił, iż były to: <i>omyłka pisarska spowodowana natłokiem spraw, obciążeniem pracą i brakami kadrowymi oraz omyłka pisarska prowadzącego postępowanie.</i> [Dowód: akta kontroli, str. 599-607, 907-913]
Ustalenia:	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono: 1) iż w 1 przypadku doszło do przedawnienia karalności popełnionego czynu z winy organu (funkcjonariusza prowadzącego sprawę [...]w 2019 roku). Złożone wyjaśnienia kontrolowanego nie mogą być uwzględnione, gdyż w sprawie nastąpiła beczynność 2) niewydanie rozstrzygnięcia w zakresie czynów, w sprawie których wszczęto dochodzenie, a które uległy przedawnieniu już przed wpływem do komórki, 3) niewskazanie w postanowieniu o wszczęciu postępowania, jak i w akcie oskarżenia znamienia czynu w postaci kwoty podatku vat narażonego na uszczuplenie. Zgodnie z § 134 ust. 1 pkt 6 Metodyki w postanowieniu o wszczęciu dochodzenia lub śledztwa określa się m.in. narażone na uszczuplenie należności publicznoprawne lub wartość przedmiotu czynu zabronionego - jeżeli należy to do znamion czynu zabronionego. Natomiast zgodnie z § 148 Metodyki postanowienie o przedstawieniu zarzutów musi zawierać wskazanie podejrzanego, dokładne określenie zarzucanego mu czynu i jego kwalifikacji prawnej (art. 313 § 2 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks). Ponadto w opisie czynu należy zawrzeć te elementy, które należą do istoty czynu przestępczego, a więc dotyczą jego podmiotu, rodzaju naruszonego dobra, czasu, miejsca oraz sposobu popełnienia, a także wynikłych skutków. Opisem objęte być winny zatem wszystkie te elementy, które mają znaczenie dla prawidłowej

	kwalifikacji prawnej. W sytuacji, gdy w trakcie prowadzonego postępowania nie ustalono dokładnego czasu lub miejsca popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, czy kwot narażonych na uszczuplenie należności publicznoprawnych, wystarczającym będzie podanie ich w przybliżeniu. Do znamion ustawowych czynu z art. 56 § 2 kks należy kwota podatku narażonego na uszczuplenie. Winna się ona znaleźć w opisie czynu zabronionego zarówno w postanowieniu o wszczęciu dochodzenia, postanowieniu o przedstawieniu zarzutu jak i w akcie oskarżenia. Z akt sprawy wynika, iż decyzja w sprawie określenia zobowiązania podatkowego została przesłana wraz z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego. 4) Naruszenie 14-dniowego terminu na sporządzenie aktu oskarżenia określonego w art. 155 § 4 kks. W pozostałych sprawach, w których finansowy organ postępowania przygotowawczego prowadził dochodzenie, sporządza on w ciągu 14 dni od jego zakończenia akt oskarżenia albo wnioski o warunkowe umorzenie postępowania i wnosi go do właściwego sądu oraz popiera przed tym sądem albo wydaje postanowienie o umorzeniu lub o zawieszeniu postępowania przygotowawczego lub zarządza uzupełnienie dochodzenia. Ostatnią czynnością procesową w sprawie było przesłanie podejrzanemu 30.01.2020r. uzasadnienia zarzutu, przy czym 3 miesięczny termin na prowadzenie dochodzenia, który upływał z dniem 20.02.2020r. został zachowany. 5) Niezawiadomienie prokuratora o wniesieniu aktu oskarżenia. Zgodnie z art. 155 § 5 kks o wniesieniu aktu oskarżenia w sprawie o przestępstwo skarbowe zawiadamia się niezwłocznie prokuratora przez przesłanie mu odpisu tego aktu. W sprawie o wykroczenie skarbowe finansowy organ postępowania przygotowawczego zawiadamia prokuratora o wniesieniu aktu oskarżenia jedynie w razie uprzedniego objęcia przez prokuratora nadzoru nad dochodzeniem w tej sprawie. 6) Niewystąpienie do sądu z zapytaniem o prawomocność wyroku. 7) Omyłki pisarskie polegające na niewłaściwej kwalifikacji prawnej czynu we wnioskach o przedłużenie okresu trwania dochodzenia oraz wpisaniu błędnej daty popełnienia wykroczenia w postanowieniu o umorzeniu dochodzenia.
Ocena cząstkowa	Działalność PUCS w Gdyni w powyższym zakresie należy ocenić negatywnie .

2. Prawidłowość prowadzenia dokumentacji procesowej.

Stan prawny	- Kodeks Karny Skarbowy – ustawa z dnia 10 września 1999 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks Wykroczeń – ustawa z dnia 20 maja 1971 r. (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 821), - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks postępowania karnego ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny - ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny wykonawczy - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu
--------------------	---

	obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Unijny kodeks celny – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 952/2013 z 9 października 2013 r. ustanawiające kodeks celny ze zm.), - Metodyka wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych przez Krajową Administrację Skarbową - SI ESKS - podręcznik użytkownika																												
Opis stanu faktycznego	W toku kontroli w oparciu o obowiązujące przepisy prawa w okresie objętym kontrolą, zapisy w systemie Ewidencja Spraw Karnych Skarbowych (SI ESKS) oraz w oparciu o dokumentację zawartą w aktach spraw dokonano analizy prowadzenia dokumentacji procesowej spraw zarejestrowanych w systemie ESKS w latach 2019-2020. Biorąc pod uwagę liczbę spraw oraz możliwości kontrolne do oceny zagadnień od 2 do 4 i 6 wyłoniono próbę 15 spraw, zaewidencjonowanych w systemie ESKS w rejestrze RKS, przy czym 7 z nich wybranych zostało z roku 2019 (z CZS-1 dwie ostatnie sprawy z listy, z CZS-2 dwie pierwsze sprawy, z CZS-3 dwie ostatnie sprawy, z CZS-4 dwie pierwsze sprawy) oraz 8 z roku 2020 (z CZS dwie ostatnie sprawy z listy, z CZS-GA dwie pierwsze sprawy, z CZS-S dwie ostatnie sprawy, z CZS-GD dwie pierwsze sprawy). Wyborem objęte zostały wyłącznie sprawy zakończone, których akta znajdowały się w komórkach dochodzeniowo-śledczych PUCS w Gdyni, które nie były połączone ani nie były prowadzone pod nadzorem prokuratorskim. <u>Tabela z wykazem spraw objętych próbą</u> <table><tr><th>Nr sprawy w RKS ESKS</th><th>Organ przekazujący</th><th>Data wpływu do komórki doch.-śledczej PUCS w Gdyni</th><th>Data wszczęcia/odmowy wszczęcia postępowania</th><th>Ilość dni od wpływu do wszczęcia</th><th>Sposób zakończenia sprawy</th><th>Kwalifikacja prawna</th></tr><tr><td>3/2019</td><td>Zachodniopomorski Urząd Celno-Skarbowy</td><td>7.01.2019</td><td>19.11.2018</td><td>Sprawa wszczęta przez Zachodniopomorski UCS w trybie art. 308 kpk</td><td>Umorzenie dochodzenia (niewykrycie sprawcy czynu zabronionego)</td><td>Art. 65 § 3 kks</td></tr><tr><td>6/2019</td><td>Pomorski Urząd Skarbowy w Gdańsku</td><td>20.10.2017</td><td>14.01.2019</td><td>451</td><td>Umorzenie dochodzenia (znikomy stopień społecznej szkodliwości czynu)</td><td>art.. 77 § 1 kks</td></tr><tr><td>26/2019</td><td>CKR-5 PUCS w Gdyni</td><td>7.01.2019</td><td>24.11.2018</td><td>Sprawa wszczęta przez CKR-5 w trybie art. 308 kpk</td><td>Akt oskarżenia (wyrok)</td><td>Art. 65 § 1 w zw. z 65 § 4 kks</td></tr></table>	Nr sprawy w RKS ESKS	Organ przekazujący	Data wpływu do komórki doch.-śledczej PUCS w Gdyni	Data wszczęcia/odmowy wszczęcia postępowania	Ilość dni od wpływu do wszczęcia	Sposób zakończenia sprawy	Kwalifikacja prawna	3/2019	Zachodniopomorski Urząd Celno-Skarbowy	7.01.2019	19.11.2018	Sprawa wszczęta przez Zachodniopomorski UCS w trybie art. 308 kpk	Umorzenie dochodzenia (niewykrycie sprawcy czynu zabronionego)	Art. 65 § 3 kks	6/2019	Pomorski Urząd Skarbowy w Gdańsku	20.10.2017	14.01.2019	451	Umorzenie dochodzenia (znikomy stopień społecznej szkodliwości czynu)	art.. 77 § 1 kks	26/2019	CKR-5 PUCS w Gdyni	7.01.2019	24.11.2018	Sprawa wszczęta przez CKR-5 w trybie art. 308 kpk	Akt oskarżenia (wyrok)	Art. 65 § 1 w zw. z 65 § 4 kks
Nr sprawy w RKS ESKS	Organ przekazujący	Data wpływu do komórki doch.-śledczej PUCS w Gdyni	Data wszczęcia/odmowy wszczęcia postępowania	Ilość dni od wpływu do wszczęcia	Sposób zakończenia sprawy	Kwalifikacja prawna																							
3/2019	Zachodniopomorski Urząd Celno-Skarbowy	7.01.2019	19.11.2018	Sprawa wszczęta przez Zachodniopomorski UCS w trybie art. 308 kpk	Umorzenie dochodzenia (niewykrycie sprawcy czynu zabronionego)	Art. 65 § 3 kks																							
6/2019	Pomorski Urząd Skarbowy w Gdańsku	20.10.2017	14.01.2019	451	Umorzenie dochodzenia (znikomy stopień społecznej szkodliwości czynu)	art.. 77 § 1 kks																							
26/2019	CKR-5 PUCS w Gdyni	7.01.2019	24.11.2018	Sprawa wszczęta przez CKR-5 w trybie art. 308 kpk	Akt oskarżenia (wyrok)	Art. 65 § 1 w zw. z 65 § 4 kks																							

	714/2019	Urząd Skarbowy w Pucku.	2.09.2019	20.11.2019	79	Akt oskarżenia (wyrok)	I- art. 56§2 kks w zw. z art. 62§ 2 w zbiegu z art. 61 § 1 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 6§ 1 kks II- art. 62 § 1 kks III - art. 62 § 1 kks
	765/2019	CKR-3 PUCS w Gdyni	5.12.2019	29.11.2019	Sprawa wszczęta przez CKR-3 w trybie art. 308 kpk	Umożnienie dochodzenia (czynu zabronionego nie popełniono)	Art. 60 § 1 i 83 § 1 kks
	811/2019	Pomorski Urząd Skarbowy w Gdańsku	10.05.2019	12.12.2019	217	Umożnienie dochodzenia (przedawnienie czynu zabronionego)	Art. 76 § 2 w zb. z art. 56 § 2 kks
	819/2019	Pomorski Urząd Skarbowy w Gdańsku	3.07.2019	19.12.2019	169	Umożnienie dochodzenia (postępowanie karne w sprawie tego samego czynu i wobec tej samej osoby zostało wcześniej wszczęte)	art. 62§ 2 kks
	2/2020	Komisariat Policji w Kwidzynie	2.01.2020	30.10.2019 (Policja)	Sprawa wszczęta przez Policję w trybie art. 308 kpk	Dobrowolne poddanie się karze (wyrok)	Art. 65 § 3 kks w zb. z 91 § 4 kks
	10/2020	OC Port Lotniczy w Gdańsku - Rębiechowo PUCS w Gdyni	14.01.2020	10.01.2020	Sprawa wszczęta przez OC Port Lotniczy w trybie art. 308 kpk	Umożnienie dochodzenia (niewykrycie sprawcy czynu zabronionego)	Art. 86 § 4 kks w zb. z 63 § 7 kks
	29/2020	CKR-3 PUCS w Gdyni	31.01.2020	22.01.2020	Sprawa wszczęta przez CKR-3 w trybie art. 308 kpk	Akt oskarżenia (wyrok)	Art. 107 § 1 kks
	119/2020	Wydział Morski PUCS w	12.03.2020	23.02.2020	Sprawa wszczęta przez	Dobrowolne poddanie	Art. 65 § 4 kks

	Gdyni			CZM w trybie art. 308 kpk	się karze (wyrok)	
204/2020	Komisariat Policji w Słupsku	18.05.2020	29.05.2020	21	Akt oskarżenia (wyrok)	art.65 § 4 kks w zw. z art. 65 § 1 kks
294/2020	OC Chojnic e. PUCS w Gdyni	5.03.2020	15.07.2020	132	Mandat karny	art. 90 § 3 w zw. z art. 90 § 1 i § 2 kks
676/2020	Pierwszy Urząd Skarbowy w Gdańsku	30.12.2019	12.01.2021	379	Odmowa wszczęcia postępowania (czynu zabronionego nie popełniono)	Art. 62 § 2 kks
716/2020	Pierwszy Urząd Skarbowy w Gdańsku	2.07.2020	5.01.2021 (zatwierdzone przez ICS 20.01.2021)	187	Odmowa wszczęcia postępowania (brak danych uzasadniających popełnienie czynu)	Art. 18 § 3 kk w zw. z art. 20 § 2 kks w zw z art. 56 § 2 kks w zb. z art.62 § 2 kks

Jak wynika z powyższej tabeli wśród 15 spraw, które znalazły się w próbie:

- 4 zakończyły się wydaniem aktu oskarżenia wobec sprawców czynów i wydaniem wyroków przez sąd
- 2 sprawy zostały zakończone przez dobrowolne poddanie się karze
- 2 sprawy zakończono przez wydanie postanowień o odmowie wszczęcia postępowania ze względu na negatywne przesłanki procesowe (art. 17 § 1 pkt 1 kpk)
- 6 spraw zakończono wydaniem postanowień o umorzeniu dochodzenia (art. 17 § 1 pkt 1 i 2, art. 17 § 1 pkt 3, art. 17 § 1 pkt 6, art. 17 § 1 pkt 7, art. 322 § 1 kpk)

W toku kontroli w zakresie prawidłowości prowadzenia dokumentacji procesowej stwierdzono:

[...]- przyjęcie zleconych oględzin bez formy protokołu określonej w art. 143 kpk
- omyłkę pisarską w zapisie daty wykonanych czynności we wniosku o przedłużenie dochodzenia

[Dowód: akta kontroli, str. 395-398]

Naczelnik PUCS w Gdyni pismem 328000-CWW.0920.5.2021.21 z 17.09.2021r. wyjaśnił, że *przekazanie informacji o ilości towarów nie wymaga formy protokołu*

[Dowód: akta kontroli, str. 599-607]

Przyjęto zlecone oględziny bez formy protokołu, co wynika z przepisu art. 143 kpk w związku z art. 113 § 1 kks. Przepis ten wskazuje w § 1 pkt 3, że przeprowadzenie oględzin wymaga spisania protokołu. Prowadząca sprawę komórka dochodzeniowo-

śledcza zwróciła się z prośbą do Wydziału Wsparcia o przeprowadzenie oględzin z uwzględnieniem w opisie nazw papierosów, jakie widnieją na opakowaniach, ilości poszczególnych rodzajów papierosów oraz wskazania, czy na opakowaniach widoczne są banderole, napisy rodzaju TAX FREE itp. Otrzymała w odpowiedzi pismo bez formy protokołu zawierające tylko informację o ilości towaru bez wskazania pozostałych cech. Konieczność przeprowadzenia oględzin finansowy organ postępowania przygotowawczego zawarł także w swoim wniosku o przedłużenie terminu dochodzenia skierowanym do Dyrektora DIAS w Gdańsku

[...]- w przedłożonych do kontroli aktach podręcznych tej sprawy, strony były nieponumerowane oraz brakowało załącznika w postaci przeglądu akt głównych sprawy

[...]- brak w aktach sprawy opatrzenia zawiadomienia datą jego wpływu do PUCS w Gdyni oraz dekretacji na piśmie

Naczelnik PUCS w Gdyni pismem 328000-CWW.0920.5.2021.21 z 17.09.2021r. wyjaśnił, iż dowody wpływu korespondencji zewnętrznej do Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni są przechowywane przez komórkę kancelaryjną Urzędu

[Dowód: akta kontroli, str. 599-607]

Data wpływu zawiadomienia jest niezbędna ze względu na fakt, iż od niej liczony jest termin instrukcyjny wynikający z art. 307 kpk.

[...]- brak podpisu funkcjonariusza na protokole przesłuchania świadka z [...]r.

[Dowód: akta kontroli, str.220-221]

W wylosowanej próbie spraw nie stwierdzono przypadków podejmowania czynności prowadzących do ujawnienia we własnym zakresie i zabezpieczenia majątku.

W związku z powyższym kontrolujący zwrócili się do Naczelnika PUCS w Gdyni z prośbą o informację, czy w okresie 2019-2020r. w komórkach dochodzeniowo-śledczych podejmowano czynności prowadzące do ujawniania i zabezpieczania majątku oraz o wskazanie numerów tych spraw.

W odpowiedzi Naczelnik PUCS w Gdyni Maciej Siniarski wyjaśnił w piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.12 z 10.08.2021r., iż w Wydziale CZS nie prowadzono rejestrów dokonywanych samodzielnych sprawdzeń. W toku wrywkowej analizy, ujawniono przedmiotowe sprawdzenia i dokonane zabezpieczenia w sprawie [...] - poszukiwanie majątku przez CUOM. W pozostałych sprawach przed powstaniem CUOM, z uwagi na fakt, iż większość spraw Wydziale CZS prowadzonych jest pod nadzorem prokuratury ta instytucja sama zarządzała poszukiwanie mienia.

(CUOM - Centrum ds. Ustalania i Odzyskiwania Mienia)

CZS-GD

W Dziale CZS-GD Kierownik Działu wydał polecenie dokonywania ustaleń w zakresie posiadanego przez sprawców majątku, w celu dokonania zabezpieczenia na majątkach oskarżonych o przestępstwo, wobec których wnoszony był do sądu akt oskarżenia. W Dziale nie prowadzono rejestrów dokonywanych samodzielnych sprawdzeń (...)

[Dowód: akta kontroli, str. 406-502]

	Jak wynika z ww. pisma w wyniku dokonania przez kierownika CZS-GD wyrywkowej kontroli spraw stwierdzono, iż w 12 sprawach przeprowadzano czynności w zakresie ujawniania i zabezpieczania majątku, natomiast w CZS-GA w 3 sprawach. W piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.13 z 19.08.2021r. Naczelnik PUCS w Gdyni Maciej Siniarski poinformował, że <i>od 01.07.2020 r. prowadzona była ewidencja wniosków o ujawnienie mienia kierowanych do CUOM. Ponadto Kierownik Działu, wydał wszystkim podległym funkcjonariuszom polecenie dokonywania ustaleń w zakresie posiadanego przez sprawców majątku, celem wykonania zabezpieczenia.</i> [Dowód: akta kontroli, str. 504-508]
Ustalenia:	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono: 1) Nieprawidłowość polegająca na przyjęciu zleconych oględzin bez formy protokołu, co wynika z przepisu art. 143 kpk w związku z art. 113 § 1 kks. Przepis ten wskazuje w § 1 pkt 3, że przeprowadzenie oględzin wymaga spisania protokołu. Prowadząca sprawę komórka dochodzeniowo-śledcza zwróciła się z prośbą do Wydziału Wsparcia o przeprowadzenie oględzin z uwzględnieniem w opisie nazw papierosów, jakie widnieją na <i>opakowaniach</i>, ilości poszczególnych rodzajów papierosów oraz wskazania, czy na opakowaniach widoczne są banderole, napisy rodzaju TAX FREE itp. Otrzymała w odpowiedzi pismo bez formy protokołu zawierające tylko informację o ilości towaru bez wskazania pozostałych cech. Konieczność przeprowadzenia oględzin finansowy organ postępowania przygotowawczego zawarł także w swoim wniosku o przedłużenie terminu dochodzenia skierowanym do Dyrektora DIAS w Gdańsku. 2) Brak działań organu, zmierzających do osiągnięcia celów postępowania karnego poprzez niepodejmowanie działań w celu ustalenia majątku podejrzanego, a w konsekwencji zabezpieczenia mienia celem jego przepadku lub na poczet przyszłych kar grzywnien 3) Omyłkę pisarską w zapisie daty wykonanych czynności we wniosku o przedłużenie dochodzenia. 4) Brak przeglądu (spisu) akt głównych w aktach podręcznych i brak numeracji stron 5) Brak w aktach sprawy opatrzenia zawiadomienia datą jego wpływu do PUCS w Gdyni oraz dekretacji na piśmie 6) Brak podpisu funkcjonariusza przeprowadzającego czynność przesłuchania świadka w protokole przesłuchania świadka
Ocena cząstkowa	Działalność PUCS w Gdyni w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

3. Skuteczność i efektywność działań celem zapobieżenia przypadkom przedawnienia karalności czynu.

Stan prawny	- Kodeks Karny Skarbowy – ustawa z dnia 10 września 1999 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks Wykroczeń – ustawa z dnia 20 maja 1971 r. (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 821), - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r.
--------------------	--

	w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks postępowania karnego ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny - ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny wykonawczy - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Unijny kodeks celny – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 952/2013 z 9 października 2013 r. ustanawiające kodeks celny ze zm.), - Metodyka wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych przez Krajową Administrację Skarbową - SI ESKS - podręcznik użytkownika
Opis stanu faktycznego	Z następujących raportów z systemu SI ESKS: • ZSK1CAE-artykuły-analityczny (Postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia zatwierdzone przez DIAS - powód wydania - przedawnienie karalności), obejmujący 1 pozycję • ZSK1GAH-artykuły-analityczny (Zakończone postępowania przygotowawcze, w tym - powód wydania - z powodu przedawnienia karalności), obejmujący 8 pozycji RKS, z czego tylko 4 z 2019r. wybrano dodatkową próbę tj. tylko sprawy z okresu objętego kontrolą (łącznie 5): RKS 822/2019, RKS 823/2019, RKS 307/2019, RKS 569/2019 oraz RKS 181/2020. Z wyjaśnień Naczelnika PUCS Macieja Siniarskiego zawartych w piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.17 z dnia 07.09.2021 wynika, iż: • [...] <i>Materiały przedmiotowego postępowania przygotowawczego zostały przekazane przez Prokuraturę Rejonową Gdańsk-Oliwa w Gdańsku do Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni dnia [...] r. (...) Postanowieniem z dnia [...] r. Naczelnik Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni wszczął dochodzenie w sprawie nabycia, w okresie od [...] r. do [...] r., (...), tytoniu do palenia bez polskich znaków akcyzy. W wyniku analizy przekazanego materiału dowodowego ustalono, że wykroczenia skarbowe dotyczące zasadniczej części nabywców tytoniu były już przedawnione w chwili przekazania sprawy do prowadzenia Naczelnikowi Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni, a pozostałe dwa wykroczenia przedawniały się z dniem [...] r. oraz z dniem [...] r. W toku przedmiotowego postępowania niezwłocznie podjęto czynności procesowe mające na celu ustalenie sprawców wykroczeń z art. 65 kks, jednak nie zdołano ustalić sprawców czynów przed ich przedawnieniem. Mając na uwadze powyższe, postanowieniem z dnia [...] r. Naczelnik Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni umorzył dochodzenie w przedmiotowej sprawie. Na przedawnienie karalności czynów w przedmiotowym postępowaniu bezpośredni wpływ miał termin przekazania materiałów sprawy Naczelnikowi Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni.</i> • [...]

Materiały przedmiotowego postępowania przygotowawczego zostały przekazane przez Komendę Powiatową Policji w Malborku do Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni dnia 30.09,2019 r. (...) W wyniku analizy przekazanego materiału dowodowego ustalono, że wykroczenie skarbowe polegające na przechowywaniu, dnia [...] r., wyrobów akcyzowych (...) były już przedawnione w chwili przekazania sprawy do prowadzenia Naczelnikowi Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni. Mając na uwadze powyższe, postanowieniem z dnia [...] r. Naczelnik Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni umorzył dochodzenie w przedmiotowej sprawie. Na przedawnienie karalności czynu w przedmiotowym postępowaniu bezpośredni wpływ miał termin przekazania materiałów sprawy Naczelnikowi Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni.

[...]

Data wpływu do komórki [...] r., kierownik zadekretował ww. sprawę do prowadzenia na funkcjonariusza (...) w dniu [...] r., funkcjonariusz potwierdził jej otrzymanie [...] r. i tego samego dnia wydał postanowienie o wszczęciu dochodzenia. W dniu [...] r. zawiadomił Naczelnika Urzędu Skarbowego w S. o wszczęciu postępowania, w dniu [...] r. prowadzący sprawę wystąpił z zapytaniem o prawomocność decyzji podatkowej. W dniu [...] r. wpłynęła odpowiedź o złożeniu skargi kasacyjnej od wyroku WSA w Gdańsku. W dniu [...] r. wydano postanowienie o umorzeniu dochodzenia z uwagi na przedawnienie karalności czynu, zatwierdzone przez IAS w Gdańsku w dniu [...] r. W przedmiotowej sprawie doszło do przedawnienia karalności czynu z uwagi na niesporządzenie i nieogłoszenie podejrzanej zarzutów.

[...]

Data wpływu do komórki [...] r., kierownik zadekretował ww. sprawę do prowadzenia na funkcjonariusza (...) w dniu [...] r., funkcjonariusz potwierdził jej otrzymanie w dniu [...] r. i tego samego dnia wydał postanowienie o wszczęciu dochodzenia. W dniu [...] r. zawiadomił Naczelnika Urzędu Skarbowego w Słupsku o wszczęciu postępowania, w dniu [...] r. wydano postanowienie o umorzeniu dochodzenia z uwagi na przedawnienie karalności czynu, zatwierdzone przez IAS w Gdańsku w dniu 27.05.-2020 r. W przedmiotowej sprawie doszło do przedawnienia karalności czynu z uwagi na niesporządzenie i nieogłoszenie podejrzanej zarzutów.

[...]

Data wpływu do komórki - [...] r., kierownik zadekretował ww. sprawę do prowadzenia na funkcjonariusza (...) w dniu [...] r., a następnie przedekretował na funkcjonariusza (...) w dniu [...] r. W dniu [...] r. wydano postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia ze względu na przedawnienie z dniem [...] r. karalności czynu z art. 62 § 2 kks w zb. z art. 62 § 5 kks w zb. z art. 62 § 2a kka z zw. z art. 9 § 3 kks, które zostało zatwierdzone przez organ nadzoru w dniu [...] r. Z powyższego wynika, że karalność czynu, którego dotyczyło zawiadomienie Naczelnika Lubelskiego US była przedawniona już w dacie wpływu przedmiotowego zawiadomienia.

[Dowód: akta kontroli, str. 521-571]

Dokonując analizy ww. spraw stwierdzono, że przyczyną przedawnienia karalności czynów było:

- w 1 na 5 badanych przypadków - późny termin wszczęcia postępowania ze względu na wpływ zawiadomienia na 2 i 3 miesiące przed przedawnieniem karalności czynów

	- w 2 na 5 badanych przypadków - późny termin wszczęcia postępowania lub odmowa jego wszczęcia z uwagi na przekazanie zawiadomień już po przedawnieniu karalności czynów - w 2 na 5 badanych przypadków - nieogłoszenie podejrzanemu w terminie zarzutów spowodowane beczynnością kierownika komórki, który nie zadekretował spraw
Ustalenia:	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie ustalono, iż w 2 przypadkach doszło do przedawnienia karalności popełnionego czynu z winy organu (ówczesnego kierownika komórki CZS-4 [...]i [...]– sprawy przydzielił do załatwienia tuż przed upływem terminu przedawnienia karalności,. Złożone wyjaśnienia kontrolowanego nie mogą być uwzględnione gdyż w sprawach nastąpiła beczynność. Natomiast w pozostałych 3 przypadkach przedawnienie karalności czynu nastąpiło bez winy organu, ponieważ w 2 przypadkach do przedawnienia doszło jeszcze przed przekazaniem spraw do komórek dochodzeniowo-śledczych PUCS w Gdyni, a w 1 przypadku przedawnienie nastąpić miało na 2 i 3 miesiące po wpływie sprawy.
Ocena cząstkowa	Działalność PUCS w Gdyni w powyższym zakresie należy ocenić negatywnie .

4. Terminowość sporządzania wniosków o przedłużenie postępowania przygotowawczego.

Stan prawny	- Kodeks Karny Skarbowy – ustawa z dnia 10 września 1999 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks Wykroczeń – ustawa z dnia 20 maja 1971 r. (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 821), - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks postępowania karnego ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny - ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny wykonawczy - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Unijny kodeks celny – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 952/2013 z 9 października 2013 r. ustanawiające kodeks celny ze zm.), - Metodyka wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych przez Krajową Administrację Skarbową - SI ESKS - podręcznik użytkownika
Opis stanu faktycznego	Zgodnie z § 200 Metodyki finansowy organ postępowania przygotowawczego występując do prokuratora lub dyrektora izby administracji skarbowej z wnioskiem o przedłużenie okresu dochodzenia, powinien przesłać wraz z wnioskiem akta sprawy nie później niż na 5 dni przed upływem terminu zakończenia dochodzenia. W toku kontroli w oparciu o obowiązujące w okresie objętym kontrolą przepisy prawa stwierdzono, iż w badanych sprawach z próby głównej w 7 z nich komórki dochodzeniowo-śledcze skierowały 11 wniosków o przedłużenie postępowania przygotowawczego do organu nadzoru, w tym:

	- w 6 na 11 badanych wniosek został złożony w instrukcyjnym terminie - w 5 na 11 badanych wniosek został złożony po instrukcyjnym terminie, przy czym zwłoka wynosiła od 2 do 10 dni instrukcyjnego terminu: • [...]– wszczęcie dochodzenia o przestępstwo skarbowe nastąpiło [...] zatem termin na jego zakończenie upływał z dniem [...]r. Pierwszy wniosek o przedłużenie dochodzenia został złożony w dniu [...]r. czyli z [...] zwłoką w stosunku do instrukcyjnego terminu. Dochodzenie przedłużono do [...]r. Kolejny wniosek został złożony [...]r. czyli z 10 dniowym uchybieniem terminu instrukcyjnego; [Dowód: akta kontroli, str. 192-200] • [...]– wszczęcie dochodzenia o wykroczenie skarbowe nastąpiło dnia [...]r. zatem termin na jego zakończenie upływał z dniem [...]r. Wniosek o przedłużenie dochodzenia został złożony w dniu upływu terminu tj. [...]r. czyli z [...] zwłoką instrukcyjnego terminu, [Dowód: akta kontroli, str. 175] • [...]– wszczęcie dochodzenia o wykroczenie skarbowe nastąpiło dnia [...]r. zatem termin na jego zakończenie upływał z dniem [...]r. Wniosek o przedłużenie dochodzenia został złożony w dniu [...]r. czyli z 4 dniową zwłoką instrukcyjnego terminu, [Dowód: akta kontroli, [...]] • [...]– postępowanie zostało przedłużone przez organ nadrzędny do dnia [...]r. Wniosek o przedłużenie dochodzenia został złożony w dniu [...]r. czyli z [...] zwłoką instrukcyjnego terminu, [Dowód: akta kontroli, [...]] W badanych sprawach nie stwierdzono przypadku braku wniosku o przedłużenie prowadzonego postępowania. We wszystkich wnioskach o przedłużenie okresu trwania postępowania przygotowawczego podano powody niezakończenia postępowań w terminie ustawowym oraz wskazano czynności procesowe planowane do wykonania w dalszym toku postępowania.
Ustalenia:	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono, iż na 11 badanych wniosków o przedłużenie postępowania przygotowawczego skierowanych do organu nadzoru, 6 zostało złożonych w instrukcyjnym terminie. Natomiast 5 wniosków zostało wprowadzie złożonych po instrukcyjnym terminie, jednakże zwłoka ta wynosiła od 2 do 10 dni instrukcyjnego terminu, co nie miało znaczącego wpływu na ciągłość prowadzonych postępowań.
Ocena cząstkowa	Działalność PUCS w Gdyni w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie z uchybieniami .

5. Prawdliwość i terminowość czynności w sprawach zawiadomień o popełnieniu czynu zabronionego wpływających do komórki dochodzeniowo - śledczej z uwzględnieniem zawiadomień, które zakończono przez odstąpienie

Stan prawny	- Kodeks Karny Skarbowy – ustawa z dnia 10 września 1999 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks Wykroczeń – ustawa z dnia 20 maja 1971 r. (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 821), - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks postępowania karnego ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny - ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny wykonawczy - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Unijny kodeks celny – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 952/2013 z 9 października 2013 r. ustanawiające kodeks celny ze zm.), - Metodyka wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych przez Krajową Administrację Skarbową - ESKS - podręcznik użytkownika
Opis stanu faktycznego	W badanej próbie na 15 spraw w 7 sprawach zawiadomienia wpłynęły z komórek wewnętrznych, z czego 6 zostało wszczętych w trybie art. 308 kpk przez komórki dokonujące ujawnienia, a w 1 przypadku [...]postanowienie o wszczęciu postępowania zostało wydane przez komórkę dochodzeniowo-śledczą po 132 dniach od wpływu. Natomiast kolejne 6 zostało złożonych przez naczelników urzędów skarbowych podległych Dyrektorowi IAS w Gdańsku, a 2 przez Policję. W niżej wymienionych sprawach stwierdzono: - [...]– postępowanie karne skarbowe zostało wszczęte po 451 dniach od otrzymania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa skarbowego. W związku z otrzymanym zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa skarbowego nie dokonywano czynności sprawdzających, zatem postępowanie karne skarbowe należało wszcząć bezzwłocznie. Nie zawiadomiono Naczelnika Pomorskiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku zarówno o wszczęciu dochodzenia, jak i o umorzeniu dochodzenia wraz z pouczeniem o przysługujących mu środkach zaskarżenia, - [...]– postępowanie zostało wszczęte po 79 dniach z naruszeniem 30-dniowego terminu na wszczęcie postępowania wynikającego z art. 307 kpk, nie zawiadomiono Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pucku o wszczęciu postępowania, - [...]– postanowienie o odmowie wszczęcia nastąpiło po 187 dniach z naruszeniem 30-dniowego terminu wynikającego z art. 307 kpk, przekazanie postanowienia o odmowie wszczęcia do Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Gdańsku wraz z pouczeniem o przysługujących mu środkach zaskarżenia nastąpiło dopiero w dniu 23.03.2021r., - [...]– postanowienie o odmowie wszczęcia nastąpiło po 379 dniach z naruszeniem 30-dniowego terminu wynikającego z art. 307 kpk, pismo z 18.02.2021r. zawiadamiające Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Gdańsku o sposobie zakończenia sprawy nie zawierało pouczenia o przysługujących mu uprawnieniach, zostało wysłane drogą elektroniczną, jednakże w aktach sprawy brak potwierdzenia transmisji danych oraz na jego kopii znajdującej się w aktach brak podpisu, [Dowód: akta kontroli, str. 937] - [...]– postępowanie zostało wszczęte po 169 dniach z naruszeniem 30-dniowego terminu

	na wszczęcie postępowania wynikającego z art. 307 kpk, brak potwierdzenia wysłania do Naczelnika Pomorskiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku zawiadomienia o wszczęciu dochodzenia, nie zawiadomiono Naczelnika Pomorskiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku o umorzeniu postępowania wraz z pouczeniem o przysługujących mu środkach zaskarżenia, - [...]– postępowanie zostało wszczęte po 217 dniach z naruszeniem 30-dniowego terminu na wszczęcie postępowania wynikającego z art. 307 kpk, nie zawiadomiono Naczelnika Pomorskiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku o umorzeniu dochodzenia wraz z pouczeniem o przysługujących mu środkach zaskarżenia Z wyjaśnień złożonych przez Naczelnika PUCS w Gdyni w piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.21 z 17.09.2021r. w kwestii naruszenia 30-dniowego terminu na wszczęcie postępowania wynikającego z art. 307 kpk, w ww. sprawach wynika, iż zawiadomienia wpływające z urzędów skarbowych traktowane były w okresie objętym kontrolą jako zawiadomienia wewnętrzne, wobec których ww. termin nie jest obligatoryjny. Na naruszenie ww. przepisu, jak wynika z wyżej przywołanego pisma, miał wpływ również fakt, że: <i>postępowania są wszczynane zgodnie z kolejnością wpływu, stanem kadrowym i obciążeniem pracą.</i> [Dowód: akta kontroli, str. 599-607] Jak dodatkowo wyjaśnił Naczelnik PUCS w Gdyni w piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.31z 7.10.2021r. stanowisko w sprawie traktowania zawiadomień kierowanych przez naczelników urzędów skarbowych podległych Dyrektorowi IAS w Gdańsku było przedstawiane Dyrektorowi IAS. [Dowód: akta kontroli, str. 907-913] W piśmie 2201-ICS.820.3.62.2020.3 z 28.08.2020r. skierowanym do Ministerstwa Finansów Dyrektor IAS w Gdańsku, po przeprowadzeniu konsultacji z podległymi jednostkami, przedstawił swoje stanowisko w zakresie realizowania zawiadomień o ukaranie przez właściwe komórki urzędów skarbowych oraz urzędu celno-skarbowego. W opinii Dyrektora kwestia uznania przekazywanych materiałów zawierających informacje o możliwości popełnienia czynu zabronionego za zawiadomienia zewnętrzne obciążone rygorami określonymi w art. 305 kpk i 307 kpk bądź jako informacje wewnętrzne nie była w jego ocenie jednoznaczna i budziła wątpliwości. Zdaniem Dyrektora jednolitość oceny tych materiałów w ramach organów KAS winna być przedmiotem regulacji na poziomie krajowym. [Dowód: akta kontroli, str. 830-832] Pani Małgorzata Nitka, Kierownik Referatu Spraw Karnych Skarbowych w IAS w Gdańsku która wykonuje uprawnienia organu nadrzędnego nad naczelnikami urzędów, działającymi jako finansowe organy postępowania przygotowawczego w piśmie UNP: 2201-21-146615 z 6.10.2021r. potwierdziła, iż: <i>kwestia traktowania zawiadomień pochodzących od podległych Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku naczelników urzędów skarbowych była tematem rozmów z udziałem przedstawicieli Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni oraz przedmiotem zainteresowania przez MF DZP. (...) Obecnie przyjęto stanowisko, iż przedmiotowe wnioski należy traktować jako zawiadomienia zewnętrzne jednakże bez konieczności obligatoryjnego stosowania wobec nich terminu instrukcyjnego określonego w Kodeksie postępowania karnego do wszczęcia dochodzenia/śledztwa - z uwagi na liczbę kierowanych zawiadomień do Naczelnika PUCS w Gdyni.</i> [Dowód: akta kontroli, str. 827-832] Mając na uwadze braki kadrowe, obciążenie pracą, dodatkowe zadania wynikające z art.
--	--

	133 kks oraz wątpliwości w kwestii traktowania zawiadomień, kierowanych przez naczelników urzędów skarbowych podległych Dyrektorowi IAS w Gdańsku i instrukcyjnego terminu na wszczęcie postępowania, w świetle stanowiska Dyrektora IAS w Gdańsku i Kierownika Referatu Spraw Karnych Skarbowych w IAS w Gdańsku przedstawionych wyżej, nie dokonano oceny niedotrzymania terminu określonego w art. 307 kpk. Jednakże mając na względzie, iż wszczęcie postępowań w ww. sprawach nastąpiło w terminach od 79 dni do 451 dni od wpływu, a w 1 przypadku miało wpływ na przedawnienie karalności czynu, zwłokę tę uznano za nieprawidłowość.
Ustalenia:	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono, że wszczęcie postępowań nastąpiło z uchybieniem terminu określonego w art. 307 kpk oraz bez wymaganego zawiadomienia organu zawiadamiającego o wszczęciu, odmowie lub umorzeniu postępowania. Jednakże w toku kontroli ustalono, że w kontrolowanym okresie wątpliwości budziło traktowanie zawiadomień kierowanych przez naczelników urzędów skarbowych do komórek dochodzeniowo-śledczych PUCS w Gdyni, a tym samym respektowanie terminu instrukcyjnego określonego w art. 307 kpk. W związku z powyższym nie oceniano uchybienia terminowi określonego w art. 307 kpk jako nieprawidłowości, jednakże mając na względzie, iż wszczęcie postępowań w ww. sprawach nastąpiło w terminach od 79 dni do 451 dni od wpływu, a w 1 przypadku miało wpływ na przedawnienie karalności czynu, zwłokę tę uznano za nieprawidłowość.
Ocena cząstkowa	Działalność PUCS w Gdyni w powyższym zakresie należy ocenić negatywnie .

6. Rzetelność i terminowość wprowadzania danych do SI ESKS2.

Stan prawny	- Kodeks Karny Skarbowy – ustawa z dnia 10 września 1999 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks Wykroczeń – ustawa z dnia 20 maja 1971 r. (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 821), - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks postępowania karnego ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny - ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny wykonawczy - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Unijny kodeks celny – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 952/2013 z 9 października 2013 r. ustanawiające kodeks celny ze zm.), - Metodyka wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych przez Krajową Administrację Skarbową - SI ESKS - podręcznik użytkownika,
Opis stanu faktycznego	Wprowadzanie danych do systemu SI ESKS ma za zadanie pełne wykorzystanie funkcjonalności systemu informatycznego przeznaczonego do wspomagania realizacji działań w zakresie zwalczania przestępczości. Wprowadzanie danych powinno się odbywać

w oparciu o zasady jednolitości, jednoznaczności i kompletności danych wprowadzanych przez użytkowników oraz dokonywanie wpisów w sposób rzetelny i tożsamy z dokumentami zgromadzonymi w toku prowadzonych postępowań, zgodnie z wytycznymi określonymi w podręcznikach, które wskazują wymagania w zakresie wprowadzania danych do Systemu.

W toku kontroli zbadano zapisy w systemie SI ESKS w zakresie obligatoryjnych wpisów, zarówno odnoszących się do zakładki *Dane sprawy*, jak i do historii (toku) sprawy. W 8 na 15 badanych spraw stwierdzono:

[...]- sprawa zarejestrowana została w rejestrze RKS po 451 dniach od wpływu. Sprawę należało bezzwłocznie zarejestrować w rejestrze RKS (SI ESKS) i bezzwłocznie wydać postanowienie o wszczęciu dochodzenia o czyn z art.77§1kks gdyż, co wynika z akt, po wpłynięciu zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ([...] z [...]r.) do komórki CZS nie wykonywano w związku z otrzymanym zawiadomieniem żadnych czynności sprawdzających. Nie rejestrowano tego zawiadomienia w rejestrze RMW

[Dowód: akta kontroli, str. 303-304]

[...]- sprawa została zarejestrowana w rejestrze RKS po 133 dniach od wpływu. Sprawę należało bezzwłocznie zarejestrować w rejestrze RKS (SI ESKS), a następnie bezzwłocznie wydać postanowienie o wszczęciu dochodzenia o czyn z art.90 §3 kks w związku z art.90 § 1 i § 2 kks gdyż, co wynika z akt, po wpłynięciu zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia wykroczenia skarbowego ([...]) z komórki własnej PUCS do komórki CZS nie wykonywano w związku z otrzymanym zawiadomieniem żadnych czynności sprawdzających. Nie rejestrowano tego zawiadomienia w rejestrze RMW

[Dowód: akta kontroli, str. 269-270]

[...]- brak rejestracji czynności w postaci 3 *wniosek o przedłużenie dochodzenia* do dnia: [...]r., [...]r. oraz do [...]r. podlegających obligatoryjnemu wpisowi

[Dowód: akta kontroli, str. 181-182]

[...]

- brak rejestracji czynności w postaci 2 *wniosek o przedłużenie dochodzenia* do dnia: [...]r. i [...]r. podlegających obligatoryjnemu wpisowi

- dokonanie rejestracji *postanowienia o wszczęciu dochodzenia* z dnia [...]r. po 94 dniach tj. w dniu [...]r.

[Dowód: akta kontroli, str. 190-191]

[...]- sprawa zarejestrowana została w rejestrze RMW i RKS jednocześnie po 169 dniach od wpływu

- brak rejestracji czynności w postaci *zwrotu akt sprawy z IAS bez zatwierdzenia postanowienia* dokonanego w dniu [...]r. podlegającego obligatoryjnemu wpisowi

- brak rejestracji czynności w postaci *przesłania akt sprawy do IAS do zatwierdzenia postanowienia* z dnia [...]r. podlegającego obligatoryjnemu wpisowi

[Dowód: akta kontroli, str. 249-250]

[...]- dokonanie rejestracji czynności w postaci *przesłania akt sprawy do IAS do zatwierdzenia postanowienia* z dnia [...]r. o umorzeniu dochodzenia po 136

dniach tj. do dnia [...] r.

- dokonanie rejestracji czynności w postaci zwrotu *akt sprawy do IAS do zatwierdzenia postanowienia*, dokonanego w dniu [...]r. po 114 dniach tj. do[...]r.

[Dowód: akta kontroli, str. 216-219]

[...]- dokonanie rejestracji czynności *postanowienia o przedstawieniu zarzutów* z dnia [...]r. po 45 dniach tj. w dniu [...]r.

[Dowód: akta kontroli, str. 227-229]

[...]- dokonanie rejestracji czynności *postanowienia o wszczęciu dochodzenia* z dnia [...]r. po 34 dniach tj. w dniu [...]r.

- brak rejestracji czynności w postaci wniosku *o przedłużenie dochodzenia* z dnia [...]r. podlegającego obligatoryjnemu wpisowi

[Dowód: akta kontroli, str. 236-238]

[...]- sprawa zarejestrowana została w rejestrze RMW po 174 dniach od wpływu

- brak rejestracji czynności w postaci zwrotu *akt sprawy z IAS bez zatwierdzenia postanowienia* dokonanego w dniu [...]r. podlegającego obligatoryjnemu wpisowi

- dokonanie rejestracji czynności w postaci *przesłania akt sprawy do IAS do zatwierdzenia postanowienia* z dnia [...]r. po 40 dniach tj. [...]r.

[Dowód: akta kontroli, str. 291-292]

[...]- sprawa zarejestrowana została w rejestrze RMW po 67 dniach od wpływu sprawy

- dokonanie rejestracji czynności w postaci zwrotu *akt sprawy do z IAS po zatwierdzeniu postanowienia* z dnia [...] r. po 23 dniach tj. [...]r.

[Dowód: akta kontroli, str. 277-279]

Liczba ww. dni uwzględnia 30-dniowy maksymalny termin na wprowadzenie danych do systemu, określony w podręczniku SI ESKS.

Naczelnik PUCS w Gdyni Maciej Siniarski w piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.30 z dnia [...]r. wyjaśnił wyłącznie przyczyny ww. braku wpisów w systemie SI ESKS:

- [...]

brak rejestracji czynności w postaci 3 wniosków o przedłużenie dochodzenia wynikał z dużego obciążenia pracą funkcjonariusza prowadzącego postępowanie

- [...]

brak i opóźnienie rejestracji pozycji "wniosek o przedłużenie dochodzenia" wynikał z przeoczenia funkcjonariusz prowadzącego sprawę

- [...]

brak rejestracji czynności spowodowane niedopatrzaniem funkcjonariusza wynikającym z dużego obciążenia pracą

- [...]

Funkcjonariusz prowadzący przedmiotowe postępowanie jest również odpowiedzialny za prowadzenie postępowań wykonawczych oraz obsługę kancelaryjną tut. Działu i najprawdopodobniej w wyniku dużego obciążenia pracą przeoczył konieczność uzupełnienia przedmiotowych wpisów w systemie ESKS.

Brakujące wpisy zostały uzupełnione przez funkcjonariusza przy okazji prowadzenia postępowania wykonawczego [...]- dokonania rejestracji czynności postanowienia o przedstawieniu zarzutów z dnia [...]r. po 45 dniach tj. w dniu [...]r.

	• [...] <i>braku rejestracji czynności w postaci 3 wniosków o przedłużenie dochodzenia wynikał z dużego obciążenia pracą funkcjonariusza prowadzącego postępowanie</i> • [...] - brak rejestracji pozycji "zwrot akt sprawy z IAS bez zatwierdzenia" jak i "przesłania akt sprawy do IAS do zatwierdzenia" wynikał z przeoczenia funkcjonariusza prowadzącego sprawę i znacznego obciążenia sprawami nabiegu • [...] - brak rejestracji pozycji "zwrot akt sprawy do IAS po zatwierdzeniu" wynikał z przeoczenia funkcjonariusza prowadzącego sprawę i znacznego obciążenia sprawami na biegu [Dowód: akta kontroli, str. 824-826] Natomiast w piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.21 z dnia 17.09.2021r. Naczelnik PUCS w Gdyni Maciej Siniarski wyjaśnił, iż: • [...] - <i>brak rejestracji w systemie RMW oraz opóźnienie w rejestracji sprawy w RKS wynikają głównie ze znacznego obciążenia pracą komórek dochodzeniowo-śledczych oraz brakami kadrowymi. W przedmiotowej sprawie istniały wątpliwości co do sposobu rozstrzygnięcia wobec uregulowania przez stronę należności przed wszczęciem postępowania karnego skarbowego natomiast płatnik spóźnił się z płatnością 4 dni (do rozważenia postawało wszczęcie i prowadzenie bądź odmowa wszczęcia). Z uwagi na konieczność "obsługi" przekazanych innych spraw, które ulegały przedawnieniu z końcem 2017 r., a następnie 2018 r. przedmiotowa sprawa została wszczęta w maju 2019 r. W toku postępowania po wszczęciu nie wykonano żadnej czynności procesowej, a wydane umorzenie zostało zatwierdzone przez organ nadzoru.</i> • [...] - <i>przyczyny opóźnienia rejestracji sprawy w systemach są analogiczne jak w opisie dla sprawy [...].</i> [Dowód: akta kontroli, str. 599-607] Jak ustalono wszystkie kontrolowane sprawy były zarejestrowane w rejestrze RKS w Systemie ESKS, a pola obligatoryjne były wypełnione.
Ustalenia:	Ujawnione w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły w głównej mierze prawidłowości dokonywanych wpisów w Systemie Informatycznym ESKS, który stanowi główne źródło pozyskiwania informacji statystycznych, analitycznych w zakresie spraw karnych skarbowych. W 2 sprawach stwierdzono zarejestrowanie w rejestrze RKS po 451 i 133 dniach od wpływu, natomiast nie zarejestrowano spraw w rejestrze RMW, natomiast w 3 sprawach rejestracji w rejestrze RMW dokonano po 67, 169 i 174 dniach od wpływu spraw, co wiązało się z ryzykiem utraty kontroli nad sprawami. Stwierdzony brak terminowości wpisów, zgodności danych z dokumentacją zgromadzoną w toku prowadzonych postępowań, pominięcia wpisów w pozycjach obowiązkowych uznano za nieprawidłowości. Stwierdzone w toku kontroli braki wynikały w większości przypadków z dużego obciążenia pracą i braków kadrowych.
Ocena	Działalność PUCS w Gdyni w powyższym zakresie należy ocenić negatywnie .

cząstkowa	
-----------	--

7. Skuteczność nadzoru funkcjonalnego nad realizacją zadań w komórkach dochodzeniowo-śledczych.

Stan prawny	- Kodeks Karny Skarbowy – ustawa z dnia 10 września 1999 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks Wykroczeń – ustawa z dnia 20 maja 1971 r. (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 821), - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks postępowania karnego ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny - ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Kodeks karny wykonawczy - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. w brzmieniu obowiązującym w okresie ocenianych zdarzeń, - Metodyka wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych przez Krajową Administrację Skarbową, - ESKS - podręcznik użytkownika,
Opis stanu faktycznego	Kwestię nadzoru naczelnika określały regulaminy organizacyjne PUCS w Gdyni: Regulamin organizacyjny stanowiący załącznik do zarządzenia nr 70/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z 29.11.2018r., Regulamin organizacyjny stanowiący załącznik do zarządzenia nr 36/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z 28.10.2019r. oraz Regulamin organizacyjny stanowiący załącznik do zarządzenia nr 93/2020 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z 28.10.2020r. Komórki dochodzeniowo-śledcze znajdowały się do dnia 15.11.2020r. w pionie Zwalczania Przystępczości Ekonomicznej (CZNZ) i podlegały I Zastępcy Naczelnika PUCS w Gdyni, a od 16.11.2020r. w Drugim Pionie Zwalczania Przystępczości Ekonomicznej (CZNZ-2) i podlegały II Zastępcy Naczelnika PUCS w Gdyni. Dodatkowo Naczelnik PUCS w Gdyni Maciej Siniarski w piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.31 z dnia 7.10.2021r. poinformował, iż <i>Naczelnik PUCS w Gdyni w latach w 2019-2020 sprawował nadzór nad komórkami dochodzeniowo-śledczymi poprzez dekrete korespondencji przychodzącej, w tym z sądów i prokuratur, okresowe spotkania z kierownikami komórek dochodzeniowo - śledczych, analizę wyników kontroli funkcjonalnych oraz poprzez analizę otrzymywanych zestawień statystycznych i sprawozdań.</i> [Dowód: akta kontroli, str. 907-910] Ponadto, jak wynika z nadesłanych w pismach 328000-CWW.0920.5.2021.12 z dnia 10.08.2021r. oraz 328000-CWW.0920.5.2021.13 z dnia 19.08.2021r. dokumentów w ramach prowadzonego nadzoru Naczelnik PUCS w Gdyni wydawał polecenia m.in. w kwestiach dotyczących: ujawniania i odzyskiwania mienia, rejestracji w systemie ZEFIR2 i nadawania numeru pozycji księgi magazynowej dla towarów zajętych lub zabezpieczonych, przechowywanych poza magazynem depozytowym, uzyskiwania zgody Naczelnika PUCS w Gdyni dla złożenia w magazynie depozytowym towarów zajętych w wyniku wspólnych działań Służby Celno-Skarbowej wraz z inną służbą w sytuacji, gdzie postępowanie prowadzi organ zewnętrzny, minimalizacji kosztów przechowywania zajętych towarów w magazynach PUCS w Gdyni, przekazywania do Naczelnika Trzeciego Urzędu Skarbowego w Szczecinie informacji z zakresu postępowań egzekucyjnych oraz karnych skarbowych

mających wpływ na bieg terminu przedawnienia.

[Dowód: akta kontroli, str. 406-426, 504-509]

Zgodnie z zapisami w ww. regulaminach, kierujący Działem CZS-1, następnie Wydziałem CZS koordynowali zadaniami wykonywanymi przez pozostałe komórki dochodzeniowo-śledcze. Do zadań tych należało: organizowanie współpracy poszczególnych komórek przy realizacji czynności procesowych, przekazywanie spraw do podległych organizacyjnie komórek dochodzeniowo-śledczych, przejmowanie do prowadzenia spraw z innych działów dochodzeniowo-śledczych, monitorowanie obciążenia pracą komórek dochodzeniowo-śledczych, ujednolicanie standardów wyposażenia i warunków pracy komórek dochodzeniowo-śledczych.

Natomiast bezpośredni nadzór nad komórkami dochodzeniowo-śledczymi pełnili poszczególni kierownicy tych komórek, który zgodnie z regulaminem polegał m.in. na: kierowaniu pracą komórki, odpowiedzialności za prawidłowe i terminowe realizowanie przydzielonych zadań.

W toku kontroli stwierdzono 2 nieprawidłowości (sprawy RKS [...] oraz [...]) spowodowane beczynnością kierownika komórki CZS-4, który zadekretował sprawy na 2 tygodnie przed upływem terminu przedawnienia, doprowadzając tym samym do przedawnienia karalności czynów.

[Dowód: akta kontroli, str. 521-571]

Ponadto przeprowadzono kontrolę aktualności wybranych zakresów obowiązków. Z list funkcjonariuszy/pracowników pełniących służbę w poszczególnych komórkach dochodzeniowo-śledczych w następujących dniach: [...]r., [...]r. i [...]r. wyłoniono próbę 16 osób licząc co 10 osobę z każdej listy. Po dokonaniu analizy zakresów tych osób stwierdzono, iż wszystkie zakresy były aktualne.

[Dowód: akta kontroli, str. 626-682]

W celu prawidłowego wykonywania zadań w zakresie sprawowania kontroli funkcjonalnej Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku w dniu 03.12.2019r. wprowadził Zarządzeniem nr 59/2019 Instrukcję *Szczegółowe zasady przeprowadzania kontroli funkcjonalnej sprawowanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące kierownicze stanowiska w Izbie Administracji Skarbowej w Gdańsku, urzędach skarbowych woj. pomorskiego i Pomorskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Gdyni*, stanowiącą załącznik nr 1 ww. zarządzenia. Do dnia wydania ww. instrukcji brak było uregulowań w tym zakresie. Kontrola funkcjonalna prowadzona była na zasadach ogólnych, głównie w postaci kontroli bieżącej, w ramach pełnionych zadań na stanowiskach kierowniczych, określonych w zakresach obowiązków.

W roku 2019 kontrola funkcjonalna prowadzona była w zakresie:

W Pierwszym Dziale Dochodzeniowo-Śledczym, jak wynika z odpowiedzi Naczelnika PUCS w Gdyni Pana Macieja Siniarskiego zawartej w piśmie 328000-CWW.0920.5.2021.31 z 7.10.2021r.: *z uwagi na brak uregulowania tej materii przez Dyrektora IAS w Gdańsku w komórce CZS-1 sprawowana była kontrola funkcjonalna bez planu, głównie w postaci kontroli bieżącej prowadzonej przez ówczesnych kierowników tej komórki*. Kontrolującym nie przedstawiono, mimo żądania, stosownej dokumentacji w tym zakresie.

[Dowód: akta kontroli, str. 907-913]

	W Drugim Dziale Dochodzeniowo-Śledczym w Gdańsku stwierdzono następujące nieprawidłowości: - w aktach sprawy zakończonego postępowania, nie uzyskano orzeczenia o przepadku dowodów rzeczowych, brak wpisów w ESKS; zalecenia: sprawę przydzielono innemu funkcjonariuszowi z poleceniem jej uporządkowania; realizacja: nowy funkcjonariusz podjął stosowne działania, - w aktach sprawy zakończonego postępowania, nie uzyskano prawomocnego wyroku, nie przekazano wyroku do wykonania orzeczenia o przepadku dowodów rzeczowych, brak wpisów w ESKS; zalecenia: sprawę przydzielono innemu funkcjonariuszowi z poleceniem dalszego prowadzenia oraz zintensyfikowania czynności procesowych; realizacja: nowy funkcjonariusz podjął konieczne w sprawie czynności, - w aktach sprawy zakończonego postępowania, brak prawomocnego zatwierdzonego postanowienia o umorzeniu, brak wpisów w ESKS; zalecenia: sprawę przydzielono innemu funkcjonariuszowi z poleceniem dalszego prowadzenia oraz zintensyfikowania czynności procesowych; realizacja: nowy funkcjonariusz podjął konieczne w sprawie czynności, - w 8 sprawach brak bieżącej rejestracji zdarzeń w systemie ESKS; zalecenia: polecono funkcjonariuszom bieżące dokonywanie wpisów; realizacja: wzrost kompletności wpisów, - w 7 sprawach nie zwrócono się do organu o przedłużenie postępowań lub stwierdzono długotrwałą bezczynność, zalecenia: sprawę przydzielono innym funkcjonariuszom z poleceniem dalszego prowadzenia oraz zintensyfikowania czynności procesowych; realizacja: wzrost kompletności wpisów, uzupełniono wpisy. W Trzecim Dziale Dochodzeniowo-Śledczym w Gdyni w 2019r. przeprowadzono kontrole funkcjonalne, głównie w obszarach: - postępowania przygotowawcze w sprawach o przestępstwa skarbowe prowadzone w formie dochodzenia oraz postępowania przygotowawcze o wykroczenia skarbowe, - prowadzenie postępowań przygotowawczych o przestępstwa skarbowe w formie dochodzenia, śledztwa oraz o wykroczenia skarbowe, - prowadzenie postępowań przygotowawczych wynikających z art. 33 ust. 9 i 10 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej z dnia 16 listopada 2016 r., - postępowania mandatowe, - środki zaskarżenia, - rejestry i ewidencje, - czas pracy oraz organizacja i dyscyplina służby, a także stan umundurowania, - zabezpieczanie znaków i pieczęci urzędowych oraz mienia W powyższych obszarach nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości. W Czwartym Dziale Dochodzeniowo-Śledczym w Słupsku w 2019r. stwierdzono następujące nieprawidłowości: - w 3 sprawach bezczynność lub nieterminowe wykonywanie czynności procesowych; zalecenia: przeprowadzono rozmowę z funkcjonariuszem, przekazano do prowadzenia innemu funkcjonariuszowi, polecenie niezwłocznego wdrożenia czynności procesowych; realizacja: podjęto czynności w sprawach, a postępowania objęto nadzorem kierownika komórki, - w 15 sprawach brak bieżącej rejestracji zdarzeń w systemie ESKS; zalecenia: polecono funkcjonariuszom dokonanie korekt oraz bieżące dokonywanie wpisów; realizacja: wzrost kompletności wpisów Natomiast od 2020r. kierujący poszczególnymi komórkami dochodzeniowo-śledczymi, wobec obowiązku wynikającego z § 6 pkt 6 Zarządzenia nr 59/2019 Dyrektora Izby
--	---

Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 3 grudnia 2019r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji *Szczegółowe zasady przeprowadzania kontroli funkcjonalnej sprawowanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące kierownicze stanowiska w Izbie Administracji Skarbowej w Gdańsku, urzędach skarbowych woj. pomorskiego i Pomorskim. Urzędzie Celno-Skarbowym w Gdyni*, zobowiązani byli do sporządzenia Planów kontroli funkcjonalnej na rok 2020, które następnie zostały zatwierdzone przez Naczelnika PUCS w Gdyni. Plany te zgodnie z ww. przepisem określały szczegółowe zakresy oraz częstotliwość kontroli funkcjonalnej.

Z planów tych wynika, że kontrolą funkcjonalną w roku 2020 r. objęto następujące zadania:

- Wydział CZS:

1. Prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa, przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe - kontrola terminowości i zgodności z przepisami prawa wykonywana w stosunku do podległych funkcjonariuszy wydziału.
2. Dokonywanie wpisów w systemie SI ESKS – w zakresie prawidłowości i terminowości wpisów dokonywanych do systemu SI ESKS w stosunku do podległych funkcjonariuszy wydziału CZS i podległych działów.
3. Nadzór nad właściwym zabezpieczeniem mienia pozostającego w gestii Wydziału CZS kontrola wykonywana w zakresie zabezpieczania obszaru przetwarzania danych w trakcie służby, jak i po jej zakończeniu zabezpieczanie pokoi, akt sprawy.
4. Nadzór w zakresie przestrzegania dyscypliny służby i pracy - kontrola wykonywana w zakresie pełnienia służby w umundurowaniu oraz czasu służby.

- Dział CZS-GD:

Jak wynika z planu komórki kontrolą funkcjonalną objęto identyczne zadania, jak w Wydziale.

- Dział CZS-GA

1. Prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe prowadzone w formie dochodzenia oraz postępowania o wykroczenia skarbowe – kontrola zasadności i prawidłowości wszczynania postępowań o przestępstwo skarbowe prowadzone w formie dochodzenia, o wykroczenia skarbowe, o przedłużenie okresu trwania postępowania, terminowości i zasadności podejmowania decyzji procesowych a w szczególności sporządzania postanowienia o przedstawieniu zarzutów, zabezpieczania dowodów rzeczowych, prawidłowości zbierania i wykorzystania dowodów rzeczowych i materiału dowodowego oraz terminowość sporządzania końcowych decyzji merytorycznych.
2. Prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe prowadzone w formie śledztwa - kontrola zasadności i prawidłowości wszczynania postępowań, prawidłowość sporządzania planu śledztwa w przypadku jego żądania przez prokuratora, terminowość wykonywania czynności wynikających z zatwierdzonego planu śledztwa.
3. Prowadzenie postępowań przygotowawczych wynikających z art. 33 ust. 9 i 10 ustawy z 16.11.2016 o KAS – kontrola zasadności i prawidłowości wszczynania postępowań przygotowawczych, o przedłużenie okresu trwania postępowania, terminowości i zasadności podejmowania decyzji procesowych a w szczególności sporządzania postanowienia o przedstawieniu zarzutów, zabezpieczania dowodów rzeczowych, prawidłowości zbierania i wykorzystania materiału dowodowego oraz terminowość sporządzania końcowych decyzji merytorycznych.
4. Postępowanie mandatowe - kontrola zasadności i prawidłowości wystawienia mandatu

	karnego. 5. Środki zaskarżenia - kontrola terminowości, zasadności i rzetelności sporządzania środków zaskarżenia od rozstrzygnięć sądów powszechnych w I instancji. 6. Rejestry i ewidencje prowadzone w dziale - kontrola terminowości i prawidłowości prowadzenia elektronicznego rejestru ESKS i rejestru obsługi korespondencji KANCELARIA. 7. Czas pracy oraz organizacja i dyscyplina służby, a także stan umundurowania i jego wykorzystanie podczas pełnienia służby - kontrola prawidłowego odznaczania obecności w systemie, kontrola stanu umundurowania, sposób zabezpieczania pomieszczeń służbowych 8. Zabezpieczenie znaków i pieczęci urzędowych oraz mienia. 9. Weryfikacja informacji o możliwości powstania uchybień lub nieprawidłowości, a w szczególności wskazujących na możliwość wystąpienia zagrożeń korupcyjnych, identyfikacja informacji i jej ocena. 10. Przestrzeganie przepisów bhp, ppoż., przepisów o ochronie informacji niejawnych oraz ochrony danych osobowych. 11. Kontrola sprawozdawczości i statystyki – kontrola polegająca na kontroli terminowości, rzetelności i kompletności danych • CZS-S 1. Prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa, przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe - kontrola prawidłowości i terminowości. 2. Dokonywanie wpisów w systemie SI ESKS – kontrola prawidłowości i terminowości wpisów dokonywanych do systemu SI ESKS. 3. Nadzór nad właściwym zabezpieczeniem mienia pozostającego w gestii działu, kontrola w zakresie zabezpieczania obszaru przetwarzania danych w trakcie służby, jak i po jej zakończeniu zabezpieczanie pokoi, akt sprawy. 4. Nadzór w zakresie zabezpieczenia znaków i pieczęci urzędowych. 5. Nadzór w zakresie przestrzegania dyscypliny służby i pracy w zakresie pełnienia służby w umundurowaniu, czasu służby oraz rzetelności wykonywania obowiązków. 6. Nadzór w zakresie bezpieczeństwa informacji i ochrony zasobów w zakresie przestrzegania przepisów bhp, ppoż., przepisów o ochronie informacji niejawnych, tajemnicy celnej, skarbowej i innych tajemnic prawnie chronionych, przepisów o ochronie danych osobowych oraz Polityki Bezpieczeństwa Informacji. Jak wynika z informacji o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej w 2020r. dokonanej przez poszczególnych kierowników komórek dochodzeniowo-śledczych w powyższym zakresie stwierdzono, co następuje: W Wydziale Dochodzeniowo-Śledczym (CZS) stwierdzono 7 nieprawidłowości polegających na nieterminowych wpisach zdarzeń w systemie SI ESKS lub ich braku; zalecenia: polecenie uzupełnienia wpisów oraz zobowiązanie do dokonywania terminowych wpisów; realizacja: uzupełnienie wpisów, spotkanie z kierownikami komórek CZS dotyczące terminowości wpisów w systemie SI ESKS. W Dziale Dochodzeniowo-Śledczym w Gdańsku (CZS-GD) w 2020r. stwierdzono następujące nieprawidłowości: - w 3 sprawach przewlekłość postępowania, długie okresy bezczynności w prowadzeniu dochodzenia, w 2 z tych spraw dodatkowo brak wniesionego wniosku o przedłużenie postępowania przygotowawczego; zalecenia: przydzielenie sprawy innemu funkcjonariuszowi z poleceniem jej uporządkowania; realizacja: nowy funkcjonariusz podjął stosowne działania,
--	--

	- w 13 sprawach brak bieżącej rejestracji zdarzeń w systemie ESKS; zalecenia: polecono funkcjonariuszom bieżące dokonywanie wpisów; realizacja: wzrost kompletności wpisów, - w 1 sprawie pełnienie służby bez kompletnego umundurowania; zalecenia: polecono funkcjonariuszowi uzupełnienie umundurowania; realizacja: przywiązywanie przez funkcjonariuszy większej wagi w tym zakresie W Dziale Dochodzeniowo-Śledczym w Gdyni (CZS-GA) w 2020r. w trakcie przeprowadzonych kontroli funkcjonalnych nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości. W Dziale Dochodzeniowo-Śledczym w Słupsku (CZS-S) w 2020r. w wyniku przeprowadzonych kontroli funkcjonalnych nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości. W toku kontroli weryfikacją objęto 4 pierwsze przypadki nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli funkcjonalnej przeprowadzonej w roku 2019. Dokonano następujących ustaleń: - w sprawie [...]nie uzyskano orzeczenia o przepadku dowodów rzeczowych, brak wpisów w ESKS. Kontrolujący po zweryfikowaniu w systemie SI ESKS stwierdzili w zakładce <i>Tok sprawy</i> zapis sporządzony [...]r. informujący o wydaniu przez sąd postanowienia o orzeczeniu przepadku na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego, - w sprawie [...]nie uzyskano prawomocnego wyroku, nie przekazano wyroku do wykonania orzeczenia o przepadku dowodów rzeczowych, brak wpisów w SI ESKS. Kontrolujący po zweryfikowaniu w systemie SI ESKS stwierdzili w zakładce <i>Tok sprawy</i> zapisy sporządzone [...]r. informujące o wydaniu przez sąd wyroku, jego prawomocności, orzeczeniu o zniszczeniu wszystkich zatrzymanych przedmiotów i o skierowaniu wniosku o ich likwidację do właściwej komórki, - w sprawie [...]brak prawomocnego zatwierdzonego postanowienia o umorzeniu, brak wpisów w SI ESKS. Zespół kontrolny po zweryfikowaniu w systemie SI ESKS stwierdził w zakładce <i>Tok sprawy</i> zapisy sporządzone [...]r. informujące o wydaniu postanowienia o umorzeniu dochodzenia oraz o jego prawomocności, - w sprawie [...]brak bieżącej rejestracji zdarzeń w systemie SI ESKS. Kontrolujący po zweryfikowaniu w systemie SI ESKS stwierdzili w zakładce <i>Tok sprawy</i> zapisy sporządzone [...]r. informujące o wysłaniu do prokuratury akt sprawy do zatwierdzenia postanowienia o umorzeniu i o jego zatwierdzeniu przez prokuraturę We wszystkich ww. sprawach z kontrolowanej próby kontrolujący stwierdzili, że braki zostały uzupełnione. [Dowód: akta kontroli, str. 407-502,504-508]
Ustalenia:	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na beczynności kierownika komórki CZS-4, który zadekretował sprawy na 2 tygodnie przed upływem terminu przedawnienia, doprowadzając tym samym do przedawnienia karalności czynów. Stwierdzone nieprawidłowości. tj. przedawnienie karalności, braki i zwłoka w rejestracji w systemach, niepowiadamianie organów zawiadamiających o rozstrzygnięciach, nieustalanie majątku i inne wskazują na niewłaściwy nadzór kierowników komórek, naczelnika wydziału i Naczelnika PUCS w Gdyni. Kontrola funkcjonalna podejmowana była w obszarach szczególnie narażonych na powstawanie nieprawidłowości lub uchybień, zwłaszcza wykonywania czynności

	procesowych z uchybieniem terminów procesowych, beczynności w podejmowaniu czynności, braku lub nieterminowej rejestracji zdarzeń w systemie ESKS. Kierownicy kontrolowanych jednostek wywiązywali się z obowiązku prowadzenia kontroli funkcjonalnej. Opracowali na 2020 rok plany kontroli funkcjonalnej dostosowując je do specyfiki i zakresu wykonywanych zadań. Jednak pomimo objęcia kontrolą obszarów najbardziej narażonych na błędy, w szczególności obejmujących braki i opóźnienia we wprowadzaniu danych do systemu ESKS, efekt nie był do końca skuteczny, bowiem nie wyeliminował wystąpienia w kolejnym roku uchybień związanych z wprowadzaniem danych do systemu.
Ocena cząstkowa	Działalność PUCS w Gdyni w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

IV. Zalecenia

Zalecenia/ Wnioski pokontrolne	Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku poleca: 1. Dokonanie analizy stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, usunięcie wskazanych braków i omówienie wyników kontroli z pracownikami komórek dochodzeniowo-śledczych oraz przeprowadzenie odpowiednich szkoleń. 2. Zweryfikowanie wszystkich zawiadomień pod kątem rejestracji w SI ESKS. Zawiadomienia, które nie są zarejestrowane w SI ESKS należy niezwłocznie zarejestrować we właściwym rejestrze. 3. Zweryfikowanie wszystkich spraw pod kątem przedawnienia karalności czynu. W sprawach, w których nastąpiło przedawnienie, wydać właściwe postanowienie. 4. Dekretowanie i przydzielanie przez kierowników spraw pracownikom/funkcjonariuszom niezwłocznie po ich wpływie do komórki. 5. Szybkie i sprawne podejmowanie czynności procesowych, niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomień o popełnieniu czynu zabronionego w celu nie dopuszczenia do przedawnienia karalności czynu. 6. Dokonywanie wpisów do systemu SI ESKS terminowo, rzetelnie, prawidłowo i kompletnie, zgodnie z Podręcznikami użytkownika opracowanymi do tego systemu oraz wytycznymi Ministerstwa Finansów i koordynatora systemu SI ESKS. 7. Dokonywanie rozstrzygnięcia w zakresie każdego czynu ujętego w postanowieniu o wszczęciu dochodzenia/śledztwa. 8. Podawanie pełnej kwalifikacji prawnej czynu zabronionego, a w sytuacji, gdy jest to
---	---

	wymagane ze wskazaniem znamienia czynu w postaci kwoty podatku narażonego na uszczuplenie. 9.Sporządzanie i wnoszenie do sądu aktów oskarżenia przed upływem 14 dni od chwili zakończenia dochodzeń. 10.Zawiadamianie niezwłocznie prokuratora o wniesieniu aktu oskarżenia w sprawie o przestępstwo skarbowe przez przesłanie mu odpisu tego aktu w sytuacji, gdy przepis tego wymaga. 11.Występowanie z wnioskami o przedłużenie dochodzeń zgodnie z instrukcyjnym terminem na 5 dni przed upływem terminu ich zakończenia. 12.Dokładanie wszelkiej staranności, aby dokumentacja w sprawach była kompletna i prowadzona zgodnie z wymogami zawartymi w przepisach. 13.Wzmożenie nadzoru nad zagadnieniami objętymi kontrolą, głównie w zakresie niezwłocznego wszczynania postępowań, a w szczególności ich wszczynania przed upływem przedawnienia karalności czynów. 14.Osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia w zależności od ustalonych okoliczności poinstruować lub wyciągnąć wobec nich stosowne konsekwencje służbowe. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli, proszę o przedłożenie w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Jednocześnie w związku z poleceniem Ministerstwa Finansów zobowiązuję do przekazania do tut. Izby Administracji Skarbowej informacji o rezultatach wdrożonych zaleceń pokontrolnych w terminie 9 miesięcy licząc od daty <u>sporządzenia</u> przez jednostkę kontrolowaną informacji o zrealizowaniu zaleceń pokontrolnych.
--	---

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w formie elektronicznej, przesłane do kierownika jednostki kontrolowanej za pośrednictwem Systemu Zarządzania Dokumentami (SZD).

Gdańsk, dnia 16.12.2021 r.

Dyrektor

Izby Administracji Skarbowej
w Gdańsku

Barbara Bętkowska - Cela

podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Obszar oznaczony [...] identyfikuje zakres wyłączenia jawności, o którym mowa w art. 8 ust. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej. We fragmentach oznaczonych [...] dokonano wyłączenia jawności w zakresie tajemnicy skarbowej na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej

Wyłączenia jawności dokonała: Urszula Pupel – Starszy Inspektor ds. bezpieczeństwa i ochrony informacji.